

Міністерство освіти і науки України

Модельна навчальна програма навчального предмета

«Українська література. 10-12 класи.

Поглиблений рівень»

для закладів загальної середньої освіти

Автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Тригуб І. А.

«Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»

(наказ Міністерства освіти і науки України від 14.04.2026 № 624)

2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сутнісною ознакою сучасної шкільної літературної освіти є її профілізація, що передбачає врахування пізнавальних інтересів та індивідуальних здібностей учнів/учениць 10–12 класів для реалізації їхньої індивідуальної освітньої траєкторії. Концепти профільної шкільної літературної освіти увиразнено в модельній навчальній програмі «Українська література. 10–12 класи. Поглиблений рівень» для закладів загальної середньої освіти.

Програму укладено відповідно до норм Закону України «Про повну загальну середню освіту» (2020), вимог Державного стандарту профільної середньої освіти (2024) та положень Типової освітньої програми для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, що забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням (2025).

Програма реалізує *всі обов'язкові результати навчання* Державного стандарту профільної середньої освіти мовно-літературної галузі. Основою для формулювання очікуваних результатів навчання є *обов'язкові результати навчання (орієнтири для оцінювання) поглибленого рівня*, визначені в Державному стандарті профільної середньої освіти.

Зміст модельної навчальної програми розроблено з дотриманням дидактичних принципів системності, науковості, ґрунтовності та доступності навчання, відповідності пізнавальним і читацьким інтересам учнів/учениць 10–12 класів.

Навчання української літератури у 10–12 класах *на поглибленому рівні* визначається такими *особливостями*:

- *розширений і поглиблений зміст навчального предмета* – вивчення широкого кола художніх творів, зокрема й тих, що виходять за межі обов'язкового текстуального мінімуму; докладне ознайомлення з сутнісними ознаками різних

культурно-мистецьких епох, художніх напрямів і стильових течій; робота з повними текстами, що забезпечує глибоке цілісне розуміння авторського задуму та мистецької цінності твору;

- *поглиблений аналітичний підхід щодо опрацювання художнього твору* – застосування різних видів аналізу та інтерпретації художнього тексту (окрім традиційних, контекстний, компаративний, інтертекстуальний, структурно-стильовий тощо); розвиток уміння здійснювати порівняльний аналіз творів різних авторів/авторок, культурно-мистецьких епох;
- *розвиток критичного та творчого мислення* – удосконалення вміння будувати логічно структуровані аргументи, здійснювати обґрунтовані висновки; створення учнями/ученицями власних інтерпретацій художніх текстів; участь у дискусіях, творчих дебатах, семінарах, читацьких конференціях тощо;
- *застосування, окрім традиційних, інноваційних видів навчальної діяльності;*
- *розвиток самостійної дослідницької і творчої діяльності* – виконання індивідуальних і групових дослідницьких робіт різного рівня складності – підготовка презентацій, творчих проєктів тощо; поглиблення навичок пошуку, аналізу та систематизації навчальної інформації; удосконалення здатності до власної літературної діяльності і навичок академічного письма – написання есе, рецензій, відгуків про твори тощо
- *реалізація широкої міжмистецької взаємодії* – розгляд літературних творів у взаємозв'язку з іншими художніми явищами; створення міждисциплінарних проєктів для розширення культурного світогляду учнів/учениць;
- *підготовка до подальшої гуманітарної освіти* – розвиток в учнів/учениць здібностей, необхідних для здобуття майбутньої професії у закладах вищої освіти за спеціальностями філологічного, педагогічного, журналістського, культурологічного тощо спрямування.

У контексті положень Державного стандарту профільної середньої освіти *метою навчання української літератури у 10–12 класах на поглибленому рівні* є розвиток компетентних читачів/читачок із гуманістичним світоглядом і критичним мисленням, які виявляють сформовані вміння аналізу та інтерпретації художніх текстів у широкому контексті (історичному, мистецькому, філософському, літературознавчому, біографічному тощо), здатність до самостійної дослідницької і творчої діяльності, до подальшого професійного в гуманітарній сфері.

Навчання української літератури у 10–12 класах на поглибленому рівні передбачає результативне досягнення таких завдань:

- *змістові та аналітичні завдання* – глибоке осмислення вершинних творів української класичної і сучасної літератури різних родів, жанрів, художніх напрямів і стильових течій; поглиблення вмінь здійснювати багаторівневий аналіз художнього тексту (проблемно-тематичний, композиційний, стилістичний, жанровий, інтертекстуальний, із урахуванням історичного, біографічного, мистецького та інших контекстів, характерних ознак художніх напрямів і стильових течій); розуміння основних понять теорії літератури для цілісного осмислення художніх текстів;
- *культурологічні та міжпредметні завдання* – формування уявлення про українську літературу як невід’ємний компонент світового загальнокультурного і літературного процесу, її взаємозв’язки з історією, філософією та мистецтвом; розвиток здатності до міждисциплінарного мислення та інтеграції знань;
- *комунікативні та творчі завдання* – удосконалення вмінь аргументовано висловлювати власну позицію щодо прочитаного; розвиток творчих здібностей;

- *дослідницькі завдання* – розвиток умінь самостійно опрацьовувати літературно-критичні матеріали, довідкову літературу; умінь проведення індивідуальних і групових досліджень; розвиток медіаграмотності;
- *загальнокультурні завдання* – збагачення емоційного досвіду та естетичного смаку; підвищення рівня загальної культури;
- *професійні орієнтири* – формування вмінь і здібностей, необхідних для подальшого навчання у закладах вищої освіти гуманітарного профілю.

Модельна навчальна програма орієнтує на *два цикли* навчання української літератури на поглибленому рівні:

- перший – *профільно-адаптаційний (10 клас)*, що включає обов'язковий адаптаційний літературний курс «Художнє слово на старті дорослості» (*I семестр*) і розпочинає поглиблений літературний курс «Вершини української літератури» (*II семестр*);
- другий – *профільний (11–12 класи)* як логічне продовження поглибленого літературного курсу «Вершини української літератури».

Дидактична сутність літературного курсу «Художнє слово на старті дорослості» (*I семестр*) полягає у створенні сприятливих *адаптаційних* умов для виявлення індивідуальних здібностей і нахилів учнів/учениць 10 класу щодо початкової професійної спеціалізації гуманітарного спрямування. Його концепція ґрунтується на *проблемно-тематичному принципі* навчання української літератури. Запропоновано художні тексти, проблематика яких відповідає пізнавальним і читацьким інтересам десятикласників/десятикласниць. Рекомендований зміст обов'язкового літературного курсу включає пісні (народні та літературного походження) про кохання та художні твори популярних сучасних українських письменників/письменниць на різну тематику, що викликають читацький інтерес

старшокласників/старшокласниць. У таких творах розкриваються актуальні проблеми сьогодення – цінність дружби та взаємопідтримки, почуття першого кохання, спілкування батьків і дітей, тема інакшості та пошуку розуміння серед однолітків, російсько-українська війна крізь призму людських долі.

Поглиблений літературний курс *«Вершини української літератури»* будується на *хронологічно-стильовому принципі* представлення навчального матеріалу і передбачає набуття учнями/ученицями ґрунтовних знань про найвизначніші явища національного літературного процесу в їх історичній обумовленості. Для текстуального вивчення рекомендовані вершинні твори української літератури – від найвизначніших пам'яток давньої літератури, класичних творів ХІХ століття, знакових текстів доби модернізму ХХ століття – і до яскравих зразків сучасної української літератури.

Структура модельної навчальної програми включає *результативні, змістові та процесуальні* складники. Рубрика *«Результати навчання»* узгоджена з *чотирма групами вимог до обов'язкових результатів навчання щодо мовно-літературної освітньої галузі*, що визначені в Державному стандарті профільної середньої освіти.

Добір художніх творів для *текстуального* вивчення, *вибіркового* та *позакласного* читання зроблено на основі їх художньої цінності, ідейно-тематичної значущості, із урахуванням особливостей художнього сприймання учнів/учениць 10–12 класів, їхніх читацьких і пізнавальних інтересів.

У рубриці *«Пропонований зміст навчального предмета»* рекомендовано різножанрові художні твори, що виокремлено в такі *групи*: твори для *обов'язкового текстуального* вивчення (читання, аналіз та інтерпретація), що означено жирним текстом; твори для вивчення *за вибором учителя/вчительки* та *учнів/учениць*, що графічно виділено курсивом. Твори для *позакласного читання*, що ідейно-тематично пов'язані з творами для текстуального вивчення,

запропоновано до кожної навчальної теми (позначка **ПЧ**). Позакласне читання художніх творів і вивчення поезій напам'ять має *рекомендаційний характер*.

У програмі визначено поняття *теорії літератури* (позначка **ТЛ**), опанування якими відбувається у процесі аналізу та інтерпретації художніх творів, що є необхідним для їх глибокого осмислення. Деякі літературознавчі терміни подано для повторення та поглиблення їх сприйняття.

Рекомендовано ознайомлення з різними творами мистецтва, що мають ідейно-тематичну спорідненість із текстами української літератури або ж є їх інтерпретацією в інших видах мистецтва (мистецький контекст – позначка **МК**).

Для глибокого осмислення особистості письменників/письменниць, розуміння сутності та значущості їхньої творчості подано літературознавчі праці, а також художні, художньо-публіцистичні твори про життєпис і творчий доробок авторів/авторок (літературознавчий контекст – позначка **ЛК**).

Рекомендовано *види навчальної діяльності* різного рівня складності. Рубрика орієнтує на широке використання методично доцільних традиційних та інноваційних методів і прийомів опрацювання навчального матеріалу – від видів навчальної діяльності, що можуть використовуватися у процесі розгляду всіх навчальних тем, і до конкретизованих під кожную навчальну тему.

Програмою передбачено можливість для вчителя/вчительки самостійно планувати опрацювання навчального матеріалу в межах рекомендованого навчального часу, визначеного Типовою освітньою програмою. Ураховуючи рівень підготовки учнів/учениць, їхні читацькі та пізнавальні інтереси, власний фаховий досвід, учитель/вчителька мають змогу на основі чинної модельної початкової програми «Українська література 10–12 класи. Поглиблений рівень»

розробити *навчальну програму*. Її змістове наповнення має бути орієнтоване на досягнення обов'язкових результатів навчання, що визначені в Державному стандарті профільної середньої освіти.

Кількість навчальних годин на вивчення української літератури у 10–12 класах на поглибленому рівні як обов'язкового освітнього компоненту за обраним профілем, що фінансуються з державного бюджету, може бути перерозподілена (зокрема й збільшена) на обов'язкові освітні компоненти, спільні для всіх профілів.

10 КЛАС
ПЕРШИЙ ЦИКЛ. ПРОФІЛЬНО-АДАПТАЦІЙНИЙ
ХУДОЖНЄ СЛОВО НА СТАРТІ ДОРΟΣЛОСТІ

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором)
ВСТУП		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> аргументовано використовує та поєднує різні способи фіксування усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), дотримуючись достовірності та засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 1.2.2-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз,</p>	<p>Мистецтво читання. Мета, типи, види, форми читання.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Дж. Арчімбольдо «Бібліотекар», Б. Рів'єр «Дівчина читає біля собаки», Б. Касіано «Читач», П. Пікассо «Жінка з книгою», І. Ріпін «Дівчина, що читає», Т. Яблонська «Вдома за книгою», К. Худаєв «Дівчина з книгою».</p> <p>ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Бесіда щодо значущості читання в сучасному світі, розвитку читацької грамотності.</p> <p>Вправи на визначення типів читання: ознайомче, вибіркоче, аналітичне.</p> <p>Колективне складання таблиці «Види читання – їх особливості – приклади».</p> <p>Використання цифрових інструментів: створення інтерактивної ментальної карти «Форми читання» (Padlet, Miro тощо).</p> <p>Метод «Читання з маркуванням» (INSERT): позначення у тексті символами «+» (знаю), «-» (не знаю), «?»</p>

<p>інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує, зокрема адаптує, подану в тексті або кількох текстах інформацію в умовах іншого контексту [12 МОВ 2.2.4-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усуває недоліки у власному і чужому тексті, аргументує зроблені виправлення, посиляючись на здобуті знання, відповідні авторитетні наукові джерела, мовні норми, з урахуванням власних мовних 		<p>(хочу дізнатися).</p> <p>Дискусія «Читання vs. перегляд екранізації»: порівняння емоційного впливу книжки та художнього фільму, переваги і втрати екранізації.</p> <p>Есе «Що для мене означає мистецтво читання?».</p> <p>Проект «Мій читацький профіль»: створення презентації про власні читацькі уподобання.</p>
---	--	--

<p>уподобань [12 МОВ 3.3.2-1 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аргументує застосування обраної комунікативної стратегії та її зміну відповідно до ситуації спілкування [12 МОВ 4.2.2-1 П] 		
<p>МЕЛОДІЇ ЗАКОХАНОГО СЕРЦЯ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє особливості змісту та форми почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного тексту), важливі для підтримання ефективної комунікації [12 МОВ 1.4.1-1 П] • пов'язує отримані висновки з 	<p>Інтимна лірика у пісенному фольклорі. Пісня як явище в українській культурі, її місце в національному бутті. Народні пісні про кохання. Основні мотиви та образи. Поетика, символіка пісень. Особливості віршування (<i>оглядово</i>). Українська родинно-побутова народна пісня «Ой там на горі...» – зворушливе втілення мотиву кохання, розлуки і болю втрати. Символіка образу голубів у пісні. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Пимоненко «Ідилія», К. Трутовський «Сцена біля колодязя», І. Ріпін «Вечорниці»; <i>музика</i> – пісня «Ой там на горі...» (слова і музика – народні, виконання – Національний заслужений академічний український народний</p>	<p>Виразне читання художніх творів. Бесіда: обговорення теми кохання у українському фольклорі та літературі. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: визначення мотиву, жанру, художніх засобів тощо. Порівняння фольклорних зразків інтимної лірики з авторськими поезіями. Групова взаємодія з оформленням результатів роботи в застосунку Padlet.</p>

<p>більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> обґрунтовує вибір засобів 	<p>хор України ім. Г. Верьовки, А. Пивоваров та ін.).</p> <p>ЛК. М. Грушевський «Поезія подружжя». В. Трилес «Пісні над Тікичем».</p> <p>«В саду осіннім айстри білі...» – український народний романс XIX ст. Ліричне відтворення багатогранних почуттів першого кохання. Дивовижна історія пісні.</p> <p>МК: <i>музика</i> – романс «В саду осіннім айстри білі...» (слова і музика – народні, виконання – С. Лазановський, хор «Гомін» та ін.).</p> <p>Пісня «Вона» сучасного українського поета-пісняря Костя Москальця – щемлива сповідь про кохання, самотність і втрату. Туга ліричного героя. Пісня «Вона» як символ недосяжної любові. Метафоричний образ осені у творі.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Вона» (слова і музика – К. Москалець, виконання – рок-гурт «Плач Єремії» та ін.).</p> <p>Пісня «Така, як ти» сучасного українського автора і виконавця пісень, лідера гурту «Океан Ельзи» Святослава Вакарчука як приклад сучасної української інтимної лірики. Емоційна палітра твору: меланхолія, ностальгія, біль втрати, світлі спогади ліричного героя. Утвердження унікальності та неповторності коханої людини. Символіка та художня</p>	<p>Літературний колаж із рядків народних пісень і літературних поезій для демонстрації різних відтінків інтимних почуттів ліричних героїв/героїнь.</p> <p>Мультимедійна презентація: добірка пісень (народних і сучасних) про кохання.</p> <p>Дискусія «Фольклор vs. авторська поезія»: що ближче сучасному читачеві/читачці й чому?</p> <p>Поетичний ремікс: українська народна пісня в стилі сучасної поезії.</p> <p>Жива картина: інсценізація настрою пісні про кохання через міміку, рухи, музичний супровід.</p> <p>Проект «Мій поетичний плейлист»: добірка та аргументація вибору художніх творів (фольклорних і авторських) про кохання.</p>
---	--	---

<p>увиразнення мовлення (зокрема засобів художньої виразності) з урахуванням комунікативної доцільності, стильових і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує функції мовних засобів у текстах різної жанрово-стильової належності для використання у власному мовленні [12 МОВ 4.1.1-3 П] 	<p>образність твору.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Така, як ти» (слова, музика – С. Вакарчук, виконання – рок-гурт «Океан Ельзи»).</p> <p>ПЧ. <i>Народні пісні про кохання.</i> «Місяць на небі, зіроньки сяють ...», «Цвіте терен...», «Ой ти місяць, місяченько ...», «Ой чий то кінь стоїть ...», «Сонце низенько, вечір близенько», «Що за місяць, що за ясний ...», «Не сіяла, не орала...».</p> <p><i>Пісні літературного походження.</i> <i>М. Старицький</i> «Ніч яка, Господи, місячна, зоряна...» (виконання – А. Солов'яненко та ін.). <i>І. Франко</i> «Ой ти, дівчино, з горіха зерня» (виконання – В. Козловський та ін.). <i>М. Вінграновський</i> «Я сів не в той літак» (виконання – Д. Шуров (Ріанобой), «Даха Браха» та ін.). <i>В. Івасюк</i> «Червона рута» (виконання – С. Ротару та ін.). <i>С. Вакарчук</i> «Обійми» (виконання – «Океан Ельзи»); <i>Х. Соловій</i> «Тримай» (виконання – Х. Соловій).</p>	
---	--	--

СВІТ У ДЗЕРКАЛІ ЮНОСТІ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає різні аспекти (змістові, формальні, функціональні) повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), враховуючи індивідуальні особливості учасників комунікації, культурно-історичний контекст і засвідчуючи повне розуміння почутого повідомлення, зокрема його деталей [12 МОВ 1.1.3-1 П] • пояснює причини виникнення розбіжностей в інтерпретації фактів, явищ, подій, зокрема підтверджуючи це результатами аналізу мовних засобів, що забезпечують формування відповідного підтексту [12 МОВ 1.4.3-1 П] • обґрунтовує сильні та слабкі 	<p>Своєрідність сучасної літератури. «Не озирайся і мовчи» – містичний роман сучасного українського письменника Макса Кідрука. Горор і елементи техно у творі. Художні прийоми творення пригодницької інтриги. Проблематика: спілкування батьків і дітей, дружба, перше кохання і зрада, підліткова жорстокість, бажання втечі від реальності та його наслідки. Особливості художнього стилю. Переплетення реального та містичного світів. Наукове і фантастичне у творі. ТЛ: <i>горор, технотрилер.</i></p>	<p>Виразне читання фрагментів сучасних літературних творів. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів тощо. Характеристика образів художнього твору, розкриття символів. Робота з цитатами: визначення ключових висловлювань персонажів, їхнього значення для сюжету твору. Метод «перевернутого класу»: учні вдома знайомляться з текстом твору, а в класі працюють над творчими завданнями. Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Як сучасна література формує уявлення про добро і зло?»; ➤ «Чи легко бути собою в епоху соціальних мереж?»; ➤ «Чи змінилося поняття
	<p>Теми інакшості, самотності та пошуку розуміння у повісті «Незрозумілі» сучасного українського письменника Сергія Гридіна. Проблема неприйняття суспільством дітей і підлітків, які залишаються «на узбіччі». Значення дружби та взаємопідтримки в житті людини.</p>	
	<p>Погляд на російсько-українську війну та окупацію крізь призми людських доль у романі «Доця» сучасної письменниці Тамари Горіха Зерня (Тамара Дуда). Історія написання та особливості композиції твору. Моральний вибір, збереження гідності в моменти жорстоких випробувань. Воля до спротиву, яка долає страх. Роль жінки у війні. Галерея образів твору. Доця (Олена) – маленька жінка з великим серцем, яка</p>	

<p>сторони позицій учасників усної комунікації з увагою до особливостей змісту і форми повідомлення, пропонує доцільні способи покращення комунікативної взаємодії [12 МОВ 1.5.2-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • самостійно визначає критерії оцінювання прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і можливості використання інформації з одного чи кількох джерел для досягнення 	<p>мужньо чинить опір злу, несе світло. Популярність роману, його сценічна історія.</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p><i>«Пси, які приручають людей»</i> – розкриття теми «молодь і війна» у повісті сучасної української письменниці <i>Олени Максименко</i>. Мірка – центральний персонаж твору, її внутрішній світ, формування характеру. Точне відтворення реалій прифронтового життя на Сході України. Проблематика повісті: затаєні страхи та їх подолання, складна адаптація вимушених переселенців, мовна ідентифікація українців Сходу, невиразна межа між дружбою і коханням, стосунки підлітків із батьками та вчителями («офіційними і справжніми»), мужність українських жінок на фронті (Ксена). Мрія про звільнення рідної землі та мир – центральна ідея твору.</p> <p>ПЧ. (до розділу): <i>В. Амеліна</i> «Дім для Дома». <i>М. Брітан</i> «Школа, чокери і рок-н-рол». <i>Володимир Арсєв</i> «Душниця». <i>Генрі Лайон Олді</i> «Чорна поземка». <i>С. Гридін</i> «Дорослі зненацька», «Не такий». <i>М. Дочинець</i> «Пастух цвіркунів». <i>Ю. Ілюха</i> «Зеро». <i>М. Кідрук</i> «Там, де немає Бога», «Доки світло не</p>	<p>дружби в цифрову епоху?»;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Як війна змінює молодь і її світогляд?». <p>Дебати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Соціальні мережі: інструмент самовираження чи пастка»; ➤ «Чи можна назвати сучасну українську літературу голосом покоління?». <p>Проекти: створення мультимедійних презентацій, подкастів, відеоесе про сучасні художні твори тощо.</p> <p>Інтерактивні карти персонажів із використанням онлайн-сервісів для візуалізації зв'язків між героями/героїнями творів.</p> <p>Рольові ігри / театралізація: інсценізація ключових епізодів творів, імпровізаційні діалоги між героями/героїнями.</p> <p>Творчі письмові роботи, есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Мій особистий код: що формує мене сьогодні»; ➤ «Герой/героїня сучасної української літератури, які могли б стати моїм
--	---	--

<p>особистісно і суспільно значущих цілей [12 МОВ 2.4.1-1 П]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> створює тексти різної жанрово-стильової належності (зокрема художні тексти, медіатексти) відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> досліджує власне і чуже 	<p>згасне назавжди», «Заирни у мої сни».</p> <p><i>А. Любка</i> «Щось зі мною не так».</p> <p><i>О. Рижко</i> «Гетьман на літо».</p> <p><i>О. Сайко</i> «Кав'ярня на розі».</p>	<p>другом/подругою»;</p> <p>➤ «Мій внутрішній світ у трьох метафорах».</p> <p>Творче письмо: написання альтернативних фіналів, щоденників героїв/героїнь, листів до автора/авторки.</p> <p>Відгуки, рецензії на прочитані художні твори.</p> <p>Створення мемів, сторінок у соцмережах від імені персонажів із використанням цифрових інструментів.</p> <p>STEAM-підхід: поєднання художньої літератури з іншими видами мистецтва.</p>
--	---	--

<p>мовлення (зокрема художній текст, медіатекст), зважаючи на особливості розвитку мови, для мовленнєвого самовдосконалення [12 МОВ 4.1.2-1 П]</p>		
--	--	--

ВЕРШИНИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ВСТУП		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вільно застосовує прийоми активного слухання, аналізує вплив комунікативних перешкод на перебіг і результат спілкування [12 МОВ 1.1.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в</p>	<p>Віра, мистецтво і наука як основи духовного світу людини. Поняття класичної літератури. Критерії художності твору.</p> <p>ТЛ: <i>художність твору</i>.</p> <p>МК: твори різних видів мистецтва (<i>за вибором учителя/вчительки</i>).</p> <p>ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Робота з підручником: опрацювання теоретичного матеріалу, складання конспекту.</p> <p>Порівняльний аналіз: зіставлення художніх образів у різних творах (наприклад, образ природи у поезії та прозі).</p> <p>Асоціативне поле автора/авторки: визначення художніх образів у творчості окремих письменників/письменниць.</p> <p>Ментальні карти: побудова схеми асоціацій навколо ключових образів прочитаних</p>

текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:

- аргументовано використовує та поєднує різні способи фіксування інформації з одного або кількох текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів), дотримуючись достовірності і засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 2.6.1-1 П]

3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:

- представляє створені тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) в різний спосіб,

художніх творів.

Літературний квест: пошук художніх засобів у тексті з підказками-асоціаціями.

Дебати «Чи можна пояснити художність твору лише через асоціативне мислення?».

Есе «Як я розумію художність літературного твору».

Ілюстрація образів: створення малюнків, колажів, коміксів до фрагментів художніх творів.

Moodboard (дошка настрою): добір фотографій, кольорів, музики, що відповідають художньому світу твору.

<p>за потреби аргументуючи власну позицію та виявляючи творчу індивідуальність [12 МОВ 3.1.1-2 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 		
<p>ВИЗНАЧНІ ЗРАЗКИ ДАВНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає стратегії пошуку інформації з урахуванням особливостей повідомлення (стилю, жанру, структури тощо) [12 МОВ 1.3.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз,</p>	<p>Культура доби Середньовіччя. Монументалізм і орнаменталізм як мистецькі стилі. Своєрідність давньої літератури. Героїчна ліро-епічна поема «Слово о полку Ігоревім» – найвидатніша пам'ятка руського письменства. Історична основа твору. Про автора «Слова о полку Ігоревім». Жанр і композиція, ідейно-тематична основа поеми. Образи та художня мова поеми. Сильові риси орнаменталізму у творі. Переклади й переспіви поеми. Дискусії щодо автентичності «Слова...».</p> <p>ТЛ: монументалізм, орнаменталізм (повторення</p>	<p>Виразне читання фрагментів художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення історичної основи, теми, мотиву, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку, художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів творів.</p>

<p>інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає зв'язок між елементами змісту, структури та мовним оформленням текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) різних стилів, родів, жанрів, напрямів, течій, епох, національних культур за самостійно визначеними критеріями, аргументує обрані критерії [12 МОВ 2.2.3-1 П]; • використовує, зокрема адаптує, подану в тексті або кількох текстах інформацію в умовах іншого контексту [12 МОВ 2.2.4-1 П]; • експериментує з текстом за самостійно визначеною творчою стратегією з урахуванням особливостей аудиторії (змінює стиль, жанр, рід тощо) [12 МОВ 2.7.1-1 П]. 	<p>і поглиблення), <i>героїчна ліро-епічна поема, ритмізована проза.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Г. Синиця «Боян», В. Лопата «Боян», О. Кульчицька «Ярославна», О. Шупляк «Іду на ви. Святослав Хоробрий», ілюстрації до твору (художники – В. Єфименко, В. Лопата, І. Падалка); <i>скульптура</i> – пам'ятник Ярославні (скульптор – А. Куш, м. Новгород-Сіверський Чернігівської обл.); <i>архітектура</i> – Церква Параскеви П'ятниці (м. Чернігів).</p> <p>ЛК. Ю. Мосенкіс «Данило Заточник із Переяслава – автор «Слова про Ігорів похід»?». С. Піддубний «Слово про похід Ігорів» відкриває свої таємниці».</p> <p>ПЧ. <i>В. Малик</i> «Князь Ігор», «Черлені щити».</p> <p>Бароко як мистецький напрям. Григорій Сковорода – найвидатніший український мислитель і митець доби Бароко. Його світогляд і життєвий шлях. Трактати й афоризми мудреця.</p> <p>ТЛ: <i>бароко</i> (повторення і поглиблення). МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет Григорія Сковороди». Збірка віршів «Сад божественних пісней...»</p>	<p>Психологічний портрет героя твору.</p> <p>Коментування художнього тексту: робота з оригінальним текстом «Слова о полку Ігоревім» і перекладами, переспівами пам'ятки, створення власної адаптації.</p> <p>Створення інтерактивної карти походу Ігоря.</p> <p>Рольова гра «Голоси героїв»: відповіді на запитання від імені персонажів твору «Слово о полку Ігоревім».</p> <p>Медіапроект «"Слово о полку Ігоревім" сьогодні»: аналогії з сучасними творами».</p> <p>Творче письмо: написання «листів Ярославни», альтернативного фіналу твору.</p> <p>Аналіз стилю орнаменталізму через створення власних «орнаментальних» текстів (із повторами, символами, метафорами тощо).</p> <p>Коментування афоризмів творів Г. Сковороди,</p>
---	--	--

<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • усуває недоліки у власному і чужому тексті, аргументує зроблені виправлення, посиляючись на здобуті знання, відповідні авторитетні наукові джерела, мовні норми, з урахуванням власних мовних уподобань [12 МОВ 3.3.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • імпровізує з різними мовними засобами, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, 	<p>(одна-дві поезії за вибором учителя/вчительки). Жанрова своєрідність, проблематика, стильові риси бароко у творах збірки. Значення творчості Г. Сковороди. ТЛ: <i>афоризм, трактат, емблематика.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Г. Єгорова «Портрет Григорія Сковороди», К. Ткаченко «Портрет Григорія Сковороди» (фреска), В. Франчук – серія картин до збірки «Сад божественних пісень», О. Ройтбурд «Сковорода в саду божественних пісень»; <i>музика</i> – пісня «Всякому городу нрав і права» (слова – Г. Сковорода, музика – народна, виконання – Т. Компаніченко); <i>архітектура</i> – пам'ятники Г. Сковороді (скульптор – І. Кавалерідзе, м. Київ; скульптор – В. Луцак, м. Переяслав); <i>кіно</i> – х/ф «Вавилон ХХ» (режисер – І. Миколайчук), телефільм «І світ мене не впіймав» (режисер – Ю. Зморевич). ЛК. П. Тичина «Сковорода (симфонія)». В. Шевчук «Григорій Сковорода». Л. Ушкалов «Ловитва невловного птаха: життя Григорія Сковороди». В. Єшкілев «Усі кути Трикутника. Апокриф мандрів Григорія Сковороди». Р. Семків «Як читати класиків».</p>	<p>визначення їх актуальності. Філософський діалог: моделювання розмови з Г. Сковородою про проблеми сьогодення. Подкаст «Пізнай себе»: запис коротких аудіороздумів про власне життя у світлі ідей Г. Сковороди. Колаж: візуалізація афоризмів у вигляді постерів чи мемів. Творче письмо: створення власних афоризмів у стилі Г. Сковороди. STEAM-підхід: поєднання художньої літератури з іншими видами мистецтва.</p>
---	--	---

<p>використовує первинні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для створення вторинних текстів, що мають оцінювальний характер, з метою надання інформації [12 МОВ 4.2.1-1 П]</p>	<p>ПЧ. Г. Сковорода «Наркіс. Розмова про те: пізнай себе», «Вступні двері до християнської добродітності», «Розмова, звана Алфавіт, чи Буквар світу», «Розмова, звана Алфавіт, чи Буквар світу».</p>	
<p>НОВА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА: ПЕРШІ ХОРОБРІ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> оцінює переваги та ризики використання і поєднання різних вербальних засобів, зокрема засобів художньої виразності, та невербальних засобів у різних комунікативних ситуаціях [12 МОВ 1.6.1-2 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах)</p>	<p>Українське відродження початку ХІХ століття. Поставання й сутність нової української літератури (оглядово). Особливості українського класицизму.</p> <p>Іван Котляревський «Енеїда». Про письменника. «Енеїда» – перший твір нової української літератури. Передумови створення та історія видання. Ідейно-тематична основа поеми, езопівська мова як наскрізний художній засіб. Жанр і джерела твору. Український світ «Енеїди», особливості мови, гумору й сатири, змалювання українського побуту, алюзії на вітчизняну історію. Основні персонажі поеми: Еней і троянці, боги, царі. Прочитання підтекстів поеми. «Енеїда» як зразок класицизму, елементи бароко і романтизму у творі.</p> <p>ТЛ: класицизм (повторення і поглиблення). МК: образотворче мистецтво – Г. Коваленко «Портрет І. Котляревського в молоді роки», Г. Нарбут «Еней і його військо», Я. Штірен</p>	<p>Виразне читання уривків із твору з інтонаційним аналізом.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх напрямів (класицизм, бароко і романтизм), художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів художніх творів</p> <p>Шкільна лекція: визначення передумов появи нової української літератури, ролі І. Котляревського та Г. Квітки-Основ'яненка у її становленні та розвитку.</p> <p>Інтерактивна карта</p>

<p>та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> коментує естетичну та мистецьку цінність прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті, наводить аргументи для підтвердження наданих коментарів, зокрема посиляючись на авторитетні наукові джерела [12 МОВ 2.3.1-1 П] визначає естетичний і прагматичний потенціал прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту), зважаючи на особливості його змісту та форми у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація</p>	<p>«Дідона і троянці», ілюстрації до твору (художники – А. Базилевич, І. Падалка, О. Тернавська);</p> <p><i>кіно</i> – м/ф «Енеїда» (режисер – В. Дахно);</p> <p><i>театр</i> – «Енеїда» (режисер – Д. Дроліковський, Київський академічний театр ляльок).</p> <p>«Наталка Полтавка» – перший драматичний твір нової української літератури. Передумови написання та сценічне життя п'єси. Жанр і конфлікт твору. Композиція і проблематика. Характеристика образів. Особливості мови персонажів. Значення творчості І. Котляревського.</p> <p>ТЛ: <i>бурлеск, травестія, гротеск, власне драма.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – К. Трутовський «Біля тину», «Сцена біля криниці», В. Орловський «Український краєвид з вітряком»;</p> <p><i>скульптура</i> – «Наталка Полтавка» (скульптор – Г. Савченко, м. Кропивницький);</p> <p><i>музика</i> – опера «Наталка-Полтавка» (композитор – М. Лисенко); мюзикл «Наталка Полтавка» (режисери – Р. Держипільський, Н. Панів; Івано-Франківський національний академічний драматичний театр ім. І. Франка);</p> <p><i>кіно</i> – телефільм-опера «Наталка Полтавка» (режисер – О. Ануров, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).</p>	<p>персонажів «Енеїди»: візуалізація зв'язків між героями твору (троянці, боги, царі).</p> <p>Метод «перевернутого класу»: учні вдома читають уривки, а на уроці працюють над творчими завданнями.</p> <p>Дослідження трансформації класичного сюжету «Енеїди» у новому культурному контексті.</p> <p>Порівняльний аналіз «Енеїди» як зразка класицизму з елементами бароко й романтизму; зіставлення з європейськими літературними традиціями.</p> <p>Есе «Чому «Енеїда» стала початком нової української літератури?».</p> <p>Виразне читання діалогів п'єси «Наталка Полтавка».</p> <p>Дискусія: обговорення теми щастя, народної моралі, соціальної нерівності» (за п'єсою «Наталка Полтавка»).</p> <p>Створення афіши до п'єси «Наталка Полтавка».</p>
--	--	---

<p>літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зазначає вплив виявлених помилок на функціональність тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту) [12 МОВ 3.3.1-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] 	<p>ЛК. Б. Левін «Веселий мудрець». Т. Шевченко «На вічну пам'ять Котляревському». Б. Лепкий «Котляревський». Р. Семків «Пригоди української літератури».</p> <p>ПЧ. <i>I. Котляревський</i> «Москаль-чарівник».</p> <p>Григорій Квітка-Основ'яненко «Маруся». Про письменника. Огляд творчості. Своєрідність як мистецького стилю. Повість «Маруся» – перший зразок нової української прози. Ідейно-тематична основа твору. Конфлікт і композиція. Характеристика образів Марусі, Василя, Наума, Насті. Риси сентименталістського стилю у повісті.</p> <p>ТЛ: <i>сентименталізм</i> (повторення і поглиблення).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Ріпин «Українка біля тину», ілюстрації до твору (художник – М. Ларін).</p> <p>АБО Повість «<i>Конотопська відьма</i>» – критичне осмислення українського національного характеру. Патріотичний, державницький пафос у підтексті твору. Колоритні образи Микити Забрюхи, писаря Пістряка, Явдохи Зубихи.</p>	<p>Театралізація: інсценізація уривків із п'єси «Наталки Полтавки».</p> <p>Інсценізація уривків: постановка діалогів між героями творів Г. Квітки-Основ'яненка».</p> <p>Ілюстрації чи колажі до ключових сцен художніх творів.</p> <p>Рольова гра: відтворення поведінки персонажів твору «Маруся» у сучасних умовах.</p> <p>Дискусія «Чи можна вважати Марусю ідеалом української дівчини?»</p> <p>Проекти: вивчення звичаїв, народних обрядів і пісень, описаних у творах Г. Квітки - Основ'яненка; створення презентацій про сентименталізм в українській літературі.</p> <p>Таблиця/схема «Риси сентименталізму у творах Г. Квітки-Основ'яненка»,</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Моральні ідеали героїв» (за твором «Маруся»); ➤ «Чому Маруся є втіленням
--	---	--

	<p>Поетика повісті: прийоми сатирично-бурлескного змалювання життя прикінцевої доби Гетьманщини. Використання гротеску. Риси класицизму у творі.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Прушковський «Німфи», О. Руденко «Конотопська відьма»;</p> <p><i>театр</i> – вистава «Конотопська відьма» (режисер – І. Уривський, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).</p> <p>ЛК. М. Зеров «Григорій Квітка-Основ'яненко». Н. Буторіна «Національні мотиви у творчості Григорія Квітки-Основ'яненка».</p> <p>ПЧ. <i>Г. Квітка-Основ'яненко</i> «Сердешна Оксана», «Щира любов», «Шельменко-денщик». <i>М. Старицький</i> «Оборона Буші».</p>	<p>народного ідеалу?» (за твором Г. Квітки-Основ'яненка).</p> <p>Подкаст «Чому І. Котляревський і Г. Квітка-Основ'яненко – батьки нової української літератури?».</p> <p>STEAM-підхід: поєднання художньої літератури з іншими видами мистецтва.</p>
ПЕРЛИНИ УКРАЇНСЬКОГО РОМАНТИЗМУ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> аргументовано використовує та поєднує різні способи 	<p>Романтизм в українській культурі. Микола Гоголь «Тарас Бульба». М. Гоголь – геніальний, всесвітньо відомий український письменник. Доля і світогляд, «дві душі» митця. Українські повісті. «Тарас Бульба» – славень лицарському духові запорозького козацтва. Сюжетна основа, проблематика, центральні образи, художня майстерність твору. Вплив</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, мотиву, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього</p>

<p>фіксування усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), дотримуючись достовірності та засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 1.2.2-1 П]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • використовує, зокрема адаптує, подану в тексті або кількох текстах інформацію в умовах іншого контексту [12 МОВ 2.2.4-1 П] • коментує естетичну та мистецьку цінність прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) у культурно-історичному контексті, наводить аргументи для 	<p>М. Гоголя на формування українського національного характеру і культури.</p> <p>ТЛ: <i>романтизм</i> (повторення і поглиблення).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Дерегус «Тарас Бульба», «Тарас Бульба попереду козацького війська», А. Петрицький – ескізи до твору;</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Дума про Тараса Бульбу» (режисери – П. Пінчук, Є. Березняк);</p> <p><i>музика</i> – опера «Тарас Бульба» (композитор – М. Лисенко).</p> <p>ЛК.</p> <p>Є. Сверстюк «Гоголь і українська ніч».</p> <p>«Сорочинський ярмарок на Невському проспекті: українська рецепція Гоголя» (за ред. В. Агеєвої).</p> <p>О. Мамчич «Гоголь і місто тіней».</p> <p>О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>М. Гоголь</i> «Страшна помста», «Ніч перед Різдом», «Пропала грамота».</p> <p><i>Є. Гребінка</i> «Чайковський».</p> <p>Тарас Шевченко – центральна постать в українській літературі. Дитинство і юність митця: поставання таланту. Загальна характеристика і джерела творчості.</p>	<p>напряму (романтизм), художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів творів.</p> <p>Розкриття символіки художніх творів.</p> <p>Робота з цитатами, визначення ключових висловів.</p> <p>Інтерактивна карта походів козаків (за твором М. Гоголя).</p> <p>Дебати «Чи можна виправдати Андрія?» (за твором М. Гоголя).</p> <p>Відеоесе «Гоголь і український характер».</p> <p>Визначення ремінісценцій та алюзій (за творами Т. Шевченка).</p> <p>Дебати «Чому Шевченка називають пророком українського народу?».</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Історико-культурний контекст творчості Т. Шевченка»; ➤ «Кобзар» як культурний феномен»;
--	--	---

<p>підтвердження наданих коментарів, зокрема посилаючись на авторитетні наукові джерела [12 МОВ 2.3.1-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійно визначає критерії оцінювання прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і можливості використання інформації з одного чи кількох джерел для досягнення особистісно і суспільно значущих цілей [12 МОВ 2.4.1-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> створює тексти різної жанрово-стильової належності (зокрема художні тексти, медіатексти) 	<p>Шевченківський вірш. Особливості творчого стилю: Т. Шевченко як геній.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Никифорова «Тарасові весни»; <i>скульптура</i> – пам'ятники Т. Шевченку (скульптор – М. Манізер, м. Канів Черкаської обл., скульптор – У. Мацеї, м. Рим, (скульптор – Л. Моложанин, м. Вашингтон).</p> <p>«Катерина». Етична й національна проблематика твору.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шевченко «Катерина», Ф. Коновалюк «Катерина» (цикл картин), Н. Никифорова «Катерина».</p> <p>Перша подорож Т. Шевченка в Україну.</p> <p>«Сон» («У всякого своя доля...») – розкриття потворної суті російського тоталітарного імперського режиму. Жанр, проблематика, композиція, символічний зміст основних картин поеми.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Їжакевич «Проводи»; ілюстрації до твору (художники – В. Касяян, В. Литвиненко).</p> <p>«Рік високого сонця» у творчості митця.</p> <p>Поема «Послання»: адресат і мотив, жанр, композиція, символіка й ідейний зміст твору.</p> <p>ТЛ: <i>послання</i>.</p>	<p>➤ «Невольничча муза»: створення колажу з поезій.</p> <p>Круглий стіл «Актуальність ідей Т. Шевченка у ХХІ столітті».</p> <p>Подкаст «Т. Шевченко сьогодні» (роздуми про актуальність творів).</p> <p>Творче письмо: сучасне «послання» у стилі Т. Шевченка.</p> <p>Театралізація уривків художніх творів.</p> <p>Інтерактивна схема «Чорна рада: хто проти кого?» (за твором П. Куліша).</p> <p>Дискусія «Чи можливий компроміс у романі «Чорна рада»?».</p> <p>Відеоінтерв'ю з персонажами твору «Чорна рада».</p> <p>Альтернативний фінал твору «Чорна рада».</p> <p>Творчий проєкт: порівняння «Чорної ради» із сучасними політичними процесами.</p>
---	--	---

<p>відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізує власне і чуже мовлення, зокрема для виявлення відповідності комунікативних/стильових ознак/намірів [12 МОВ 4.1.1-1 П]; • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Кушнір «Апостол правди», І. Марчук ілюстрація до «Кобзаря», О. Шупляк «Той, що стукає», «Борімося – поборемо...».</p> <p>Арешт і заслання Т. Шевченка. Четвертий період творчості. Мотиви лірики того часу. Інтимно-філософські медитації, автобіографічні твори, поезії про жіночу долю (<i>оглядово</i>).</p> <p>ТЛ: <i>медитація</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шевченко «Автопортрет» (1847), Т. Шевченко «Автопортрет» (1857), «Кара шпіцрутенами», «Байгуші», «Пожежа в степу», О. Заливаха, Л. Семікіна, Г. Севрук, Г. Зубченко, А. Горська «Шевченко. Мати» (вітраж).</p> <p>Суспільний ідеал Шевченка. Художнє втілення української національної ідеї у віршах «Садок вишневий коло хати...» і «Сон» («На панщині пшеницю жала...»), «Молитва».</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шевченко «Селянська родина».</p> <p>ЛК.</p> <p>Д. Чуб «Живий Шевченко».</p> <p>М. Рильський «На відкриття музею Шевченка», «Пам'яті Шевченка», «Шевченко».</p> <p>О. Криштопа «Братство».</p>	
---	---	--

	<p>М. Павленко «Мій Шевченко». В. Поліщук «Музи Тараса Шевченка». В. Пахаренко «Шкільне шевченкознавство».</p> <p>ПЧ. <i>Т. Шевченко</i> «Гайдамаки», «Єретик», «Наймичка», «Великий льох», «Кавказ», «Маленькій Мар'яні», «Відьма», «Варнак», «Хіба самому написати ...», «У нашій раї на землі...», «Неофіти», «Марія», «І Архімед, і Галілей...», «Бували війни й військові свари...».</p> <p>Пантелеймон Куліш – видатний український письменник. Доля і світогляд. Загальна характеристика творчості. Внесок митця у розвиток української мови. Куліш-перекладач. «Чорна рада» – найвизначніший твір П. Куліша. Жанр, історична основа і джерела роману. Конфлікт, тема, проблематика. Особливості композиції. Майстерність змалювання образів. Ознаки романтизму у творі. Актуальність роману в сучасній Україні.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет Пантелеймона Куліша»; <i>кіно</i> – х/ф «Чорна рада» (режисер – М. Засєєв-Руденко); <i>скульптура</i> – пам'ятник П. Кулішу (скульптор – В. Лозовий, с. Вороніж, Сумської обл.), бюст</p>	
--	--	--

	<p>П. Куліша (скульптор – М. Кушнар'єв, м. Київ). ЛК. В. Петров (Домонтович) «Романи Куліша». Є. Нахлік «Пантелеймон Куліш: особистість, письменник, мислитель». О. Федорук «Роман Куліша «Чорна рада»: Історія тексту».</p> <p>ПЧ. <i>П. Куліш</i> «Орися», «Дівоче щастя». <i>М. Костомаров</i> «Чернігівка».</p>	
--	---	--

11 КЛАС
ДРУГИЙ ЦИКЛ. ПРОФІЛЬНИЙ
ВЕРШИНИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності <i>(за вибором)</i>
ВСТУП		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого 	<p>Індивідуальний стиль митця. Асоціативне мислення як основа образотворення. Художній аналіз та інтерпретація твору (повторення і поглиблення). ТЛ: <i>ідіостиль, художня асоціація.</i> МК: твори різних видів мистецтва <i>(за вибором учителя/вчительки).</i></p>	<p>Робота з художнім текстом: визначення художніх особливостей, стилістичних прийомів. Порівняння стилю різних митців/мисткинь. Альтернативне прочитання художнього твору (сучасна адаптація тощо).</p>

<p>кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> самостійно визначає критерії оцінювання прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і можливості використання інформації з одного чи кількох джерел для досягнення особистісно і суспільно значущих цілей [12 МОВ 2.4.1-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p>	<p>ПЧ.</p> <p>Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Відеоінтерпретація художнього твору.</p> <p>Міні-дослідження зв'язку стилю митця/мисткині з їхньою біографією та культурно-мистецькою добою.</p> <p>Групова робота: колективний аналіз художнього твору.</p> <p>Взаємонавчання: пояснення власних висновків.</p> <p>Ілюстрування художнього тексту (малюнки, колажі).</p> <p>Власні інтерпретації художніх творів (есе, відгук).</p> <p>Онлайн-галерея (Canva, Genially): розміщення ілюстрацій, цитат, власних творчих робіт, що відображають стиль митця/мисткині.</p> <p>Читацький щоденник вражень.</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • організовує онлайн-взаємодію та керує процесом онлайн-взаємодії (зокрема онлайн-дискусії), зважаючи на міжкультурне різноманіття і використовуючи різні стратегії для налагодження ефективної комунікації її учасників відповідно до ситуації [12 МОВ 3.2.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] • аргументує застосування обраної комунікативної стратегії та її зміну відповідно до ситуації спілкування [12 МОВ 4.2.2-1 П] 		
ВЗІРЦІ УКРАЇНСЬКОГО РЕАЛІЗМУ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих</p>	<p>Реалізм в українській літературі. Іван Нечуй-Левицький. Доля митця. Реалізм і націоналізм як основи його світогляду.</p>	<p>Виразне читання фрагментів художніх творів. Аналітико-синтетична робота з</p>

<p>цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє особливості змісту та форми почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного тексту), важливі для підтримання ефективної комунікації [12 МОВ 1.4.1-1 П] • пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П] • обґрунтовує доречність та ефективність певної форми усного повідомлення відповідно до контексту комунікативної взаємодії, пропонуючи способи і прийоми її покращення [12 МОВ 1.5.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • самостійно визначає критерії 	<p>Огляд творчого доробку. «Кайдашева сім'я»: жанрові та стильові особливості, ідейно-тематичний зміст, композиція. Образи твору. Засоби комічного.</p> <p>ТЛ: <i>реалізм</i> (повторення і поглиблення), <i>суспільно-побутова повість</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – С. Васильківський «Весняний день», М. Пимоненко «Українське весілля», «Жниця», О. Мурашко «Селянська родина», ілюстрації до «Кайдашевої сім'ї» (художник – А. Базилевич); <i>скульптура</i> – пам'ятник Івану Нечую-Левицькому (скульптор – Г. Кальченко, с. Стеблів Черкаської обл.); <i>театр</i> – вистава «Кайдашева сім'я», (режисер – П. Ільченко, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка); <i>кіно</i> – х/ф «Спіймати Кайдаша» (режисер – О. Тіменко).</p> <p>ЛК. М. Тарнавський «Нечуваний Нечуй». Р. Семків «Пригоди української літератури».</p> <p>ПЧ. <i>І. Нечуй-Левицький</i> «Баба Параска та</p>	<p>художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (реалізм), художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів художніх творів.</p> <p>Огляд творчого доробку митців у форматі презентації.</p> <p>Визначення засобів комічного й трагікомічного у художніх творах.</p> <p>Порівняння образів персонажів як носіїв народної моралі та суспільних вад (за твором Івана Нечуя-Левицького).</p> <p>Дискусія про родинні стосунки: як конфлікти впливають на життя сім'ї.</p> <p>Інсценізація: відтворення комічних і конфліктних сцен повісті «Кайдашева сім'я».</p> <p>Проект: створення «кодексу сімейної злагоди».</p> <p>Медіапроект: презентація / постер про традиційні українські родинні цінності.</p> <p>Рефлексія: зіставлення проблем</p>
---	---	--

<p>оцінювання прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) і можливості використання інформації з одного чи кількох джерел для досягнення особистісно і суспільно значущих цілей [12 МОВ 2.4.1-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> обґрунтовує вибір засобів вираження мовлення (зокрема засобів художньої виразності) з урахуванням комунікативної доцільності, стилєвих і 	<p>баба Палажка», «Гетьман Іван Виговський».</p> <p><i>Марко Вовчок</i> «Інститутка».</p> <p><i>Панас Мирний</i> «Пропаща сила» (1, 2, 4 частини).</p> <p>Іван Карпенко-Карий. Феномен «Театру корифеїв». Життєвий шлях І. Тобілевича. Творчий доробок драматурга (<i>оглядово</i>).</p> <p>Трагікомедія «Мартин Боруля» – протест проти колоніального статуту України, висміювання суспільних вад: бюрократизму, хабарництва, національної меншовартості. Дійові особи твору. Трагікомічна сутність образу Мартина. Омелько, Марися, Микола, Гервасій – виразники здорової народної моралі, української національної вдачі. Сатиричне змалювання образів Трандалєва і Степана.</p> <p>ТЛ: трагікомедія.</p> <p>МК: <i>скульптура</i> – пам'ятник Івану Карпенку-Карому (скульптор – О. Ковальов, хутір «Надія» Кіровоградської обл.);</p> <p><i>театр</i> – вистава «Мартин Боруля» (режисер – О. Татаринів, Національний</p>	<p>Кайдашів із сучасними сімейними ситуаціями.</p> <p>Інтерпретація комічних сцен через сучасні реалії (за твором І. Карпенко-Карого).</p> <p>Дебати «Що означає національна меншовартість і чи вона подолана сьогодні?» (за твором І. Карпенко-Карого).</p> <p>Інсценізація уривків із твору «Мартин Боруля».</p> <p>Есе «Мій погляд на трагікомічність образу Мартина Борулі».</p> <p>Дослідження «Феномен Театру корифеїв» і його роль у розвитку української культури».</p> <p>Опрацювання літературно-критичних статей і зіставлення з власними висновками.</p> <p>Круглий стіл: обговорення відображення/невідображення у художніх творах української національної вдачі.</p> <p>Взаємонавчання: пояснення літературознавчих термінів.</p> <p>Комікси, меми за мотивами</p>
--	--	--

<p>соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 	<p>академічний драматичний театр ім. І. Франка);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Мартин Боруля» (режисер – О. Швачко).</p> <p>ЛК.</p> <p>С. Тобілевич «Мої стежки і зустрічі».</p> <p>Р. Семків «Пригоди української літератури».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>Іван Карпенко-Карий</i> «Сава Чалий», «Хазяїн».</p>	<p>художніх творів.</p> <p>Читацький щоденник особистих вражень від прочитаних творів.</p> <p>Самооцінка: які риси українського характеру впізнаванні в сучасному суспільстві?</p>
<p>ШЕДЕВРИ РАНЬОГО МОДЕРНІЗМУ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> визначає різні аспекти (змістові, формальні, функціональні) повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), враховуючи індивідуальні особливості учасників комунікації, культурно-історичний контекст і 	<p>Креативний характер і потужний духовний потенціал модерністського світосприймання (<i>оглядово</i>).</p> <p>Іван Франко – митець і науковець-енциклопедист світового рівня. Життєвий шлях письменника. Духовно-естетична еволюція його поглядів – від соціалізму до націонал-демократії, від реалізму до модернізму, зокрема неоромантизму. Загальна характеристика творчості. Державницькі й демократичні ідеї публіцистики. Мотиви, образи, мовна експресія</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку (модернізм), художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів творів.</p> <p>Інтерпретація символів художніх творів.</p>

<p>засвідчуючи повне розуміння почутого повідомлення, зокрема його деталей [12 МОВ 1.1.3-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П], <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] пояснює вплив на читача (адресата) особливостей змісту та форми (зокрема засобів художньої виразності) прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або 	<p>ліричних творів письменника.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Іван Франко».</p> <p>«Каменярі» – зразок громадянської лірики в українській літературі. Мотив саможертвності патріотів у боротьбі за свободу та справедливість в Україні. Композиція твору. Символічні образи скелі й каменярів. Утвердження незнищенності людського творчого духу. Художня майстерність автора у творі.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Каменярі» (слова – І. Франко, музика і виконання – іNEBO).</p> <p>АБО</p> <p>«<i>Не пора!...</i>» – один із найвідоміших зразків патріотичної лірики. Утвердження національної самосвідомості, заклик до єдності та праці на благо рідного краю. Віра у майбутнє України, яке залежить від її народу.</p> <p>МК: <i>музика</i> – військовий марш «Не пора» (слова – І. Франко, музика – Б. Сапелюк).</p> <p>Збірка «Зів'яле листя» – шедевр інтимної лірики. Особливості композиції</p>	<p>Музичні асоціації: добір музики, співзвучної з мотивами ліричних творів.</p> <p>Дебати «Чи справді І. Франко – поет боротьби?».</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> «І. Франко і європейська поезія»; «Львів у житті І. Франка». <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Образ коханої у поезії І. Франка: ідеал чи недосяжність?»; «Уроки Мойсея для сучасного суспільства»; «Що для мене означає щастя?» (за «Украденим щастям»). <p>Щоденниковий запис від імені героїні вірша, де вона пояснює, чому «сподівається без надії» (за віршем Лесі Українки).</p> <p>Дебати «Чи можна жити без надії?» (за віршем «Contra spem spero!»).</p> <p>Дискусії та дебати про роль митця/мисткині, свободу і мораль,</p>
---	---	--

<p>неструктурованого тексту) у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-2 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови.</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує вибір засобів вираження мовлення (зокрема засобів художньої виразності) з урахуванням комунікативної доцільності, стилєвих і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1 П] 	<p>й ліричного сюжету.</p> <p>ТЛ: <i>неоромантизм</i> (повторення і поглиблення).</p> <p>Вірш «Чого являєшся мені у сні?..» – віртуозне втілення інтимних переживань ліричного героя.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Івасюк «Поцілунок», М. Пимоненко «Побачення», О. Шупляк «Поцілунок, що не відбувся», А. Кислякова «Минає день, минає ніч...»;</p> <p><i>музика</i> – романс «Чого являєшся мені у сні?..» (композитор – К. Данькевич), пісня «Чого являєшся мені у сні?..» (слова – І. Франко, музика – О. Яшин, виконання – В. Козловський).</p> <p>Поема «Мойсей» – «другий заповіт української літератури». Творчий задум твору, біблійний та український контексти. Геніальні роздуми митця про поставання нації, пробудження національної свідомості, складні взаємини народу і його духовного проводу. Жанр і композиція твору. Образ Мойсея. Лжепророки Авирон і Датан. Пролог до поеми – пристрасне</p>	<p>цінність мистецтва.</p> <p>Психограма персонажів «Лісової пісні»: страхи, цінності, внутрішні конфлікти.</p> <p>Інтерактивна мапа лісу (за «Лісовою піснею»; у сервісах типу Google My Maps, Canva).</p> <p>Атлас міфологічних істот (за «Лісовою піснею»).</p> <p>Щоденник Лукаша: сповідь після втрати Мавки.</p> <p>Подкаст «Голос Мавки»: аудіороздуми від імені героїні твору.</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Свобода як найвища цінність у житті Мавки»; ➤ «Мавка як символ гармонії людини з природою». <p>Аналіз образів-символів новели «Intermezzo»: Сонця, Ниви, Людей, Матері, Залізної руки міста.</p> <p>Ілюстрації/фотоколажі до образів новели «Intermezzo».</p> <p>Лист до Сонця від імені героя</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • усуває недоліки у власному і чужому тексті, аргументує зроблені виправлення, посилаючись на здобуті знання, відповідні авторитетні наукові джерела, мовні норми, з урахуванням власних мовних уподобань [12 МОВ 3.3.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 	<p>послання українському народові. ТЛ: <i>терцина</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – К. Устиянович «Мойсей», І. Крамський «Мойсей», О. Новаківський «Мойсей: (портрет митрополита А. Шептицького)»; <i>скульптура</i> – М. Буонаротті «Мойсей»; <i>музика</i> – опера «Мойсей» (композитор – М. Скорик).</p> <p>Психологічна трагедія «Украдене щастя». Конфлікт самотніх характерів, розумінь справедливості, моралі. Осмислення проблеми людського щастя. Значення творчості І. Франка для української та світової культури. ТЛ: <i>трагедія</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Яроцький «Гуцул», «Гуцулка з люлькою», Н. і Р. Федішини «Гуцульський танок»; <i>театр</i> – опера «Украдене щастя» (режисер – Ф. Стригун; Львівський Національний Академічний театр опери та балету); <i>кіно</i> – х/ф «Украдене щастя» (режисер –</p>	<p>твору (за новелою «Intermezzo»)). Дискусія «Природа як ліки: чи актуально це сьогодні». Музичний саундтрек із композицій Р. Шумана, Й. Брамса. Проект «Природа і місто у світовій літературі». Есе «Моє власне інтермеццо: що мене відновлює». Літературна лабораторія: створення власних міні-новел у стилі імпресіонізму.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Гуцульські звичаї, вірування, обряди в романі «Тіні забутих предків»; ➤ «Фольклорні мотиви у прозі М. Коцюбинського». <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Що означає для мене світ Івана та Марічки» (за «Тіні забутих предків»); ➤ «Любов, що сильніша за смерть: Іван і Марічка як відлуння шекспірівської драми».
--	---	---

	<p>Ю.Ткаченко), х/ф «Украдене щастя» (режисер – А. Дончик).</p> <p>ЛК.</p> <p>Р. Горак «Тричі мені являлася любов».</p> <p>М. Наєнко «Іван Франко: тяжіння до модернізму».</p> <p>В. Шевчук Чи варто про це писати? Як ви смієте? До джерел поезії «Каменярі», «Жандарм», «Вічний революціонер», «Зів'яле листя».</p> <p>В. Яременко «До всіх народів і до всіх віків: Іван Франко».</p> <p>С. Процюк «Руки і сльози» (біографічний роман).</p> <p>Р. Семків «Пригоди української літератури».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>І. Франко</i> «Гімн», «Тричі являлася мені любов...», «Ой ти, дівчино, з горіха зерня...», «Як почувеш вночі край свого вікна...», «Смерть Каїна», «Сойчине крило», «Перехресні стежки».</p> <p>Леся Українка. Своєрідність творчої постаті. Модерністська естетика творчості мисткині. Риси світосприймання. Особливості стилю. Поєднання особистого й</p>	<p>Інсценізація діалогів Івана та Марічки (за «Тіні забутих предків»);</p> <p>Саундтрек до повісті «Тіні забутих предків» із використанням гуцульських мелодій, коломийок.</p> <p>Мультимедійна презентація про гуцульський світ у творі М. Коцюбинського.</p> <p>Літературна експедиція – збір матеріалів про гуцульські традиції.</p> <p>Рецензія на фільм С. Параджанова «Тіні забутих предків»: порівняння з літературним твором.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Історичний контекст еміграції українців на початку ХХ ст.» (за новелою «Камінний хрест»); ➤ «Камінний хрест як символ народної пам'яті». <p>Малюнки/фотоколажі, що відображають символіку твору «Камінний хрест».</p>
--	--	--

	<p>громадянського в ліриці поетеси. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Труш «Портрет Лесі Українки».</p> <p>«Contra spem spero!» – поетичне втілення життєвої позиції авторки. Художня довершеність вірша. МК: <i>театр</i> – проєкт «Українські актори читають «Contra spem spero!»».</p> <p>АБО</p> <p>«<i>І ти колись боролась, мов Ізраїль</i>» – мотив уболівання за долю рідного краю. Осмислення колоніального становища України.</p> <p>АБО</p> <p>«<i>Слово, чому ти не твердая криця...</i>» – роздуми про суспільну місію художньої творчості. МК: <i>музика</i> – пісня «Слово, чому ти не твердая криця...» (слова – Леся Українка, музика і виконання – хард-рок гурт «Дика Гравітація»).</p> <p>Історія кохання Лесі Українки й С. Мержинського в інтимній ліриці поетеси. «Лісова пісня» – вершина драматургії Лесі Українки. Історія написання твору. Жанр, ідейно-</p>	<p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи можна залишити рідну землю без втрати себе» (за новелою «Камінний хрест»); ➤ «Еміграція: шанс чи трагедія» (за новелою «Камінний хрест»). <p>Мультимедійна презентація «Тема еміграції в українській літературі».</p> <p>Есе «Трагедія еміграції: чому Іван Дідух залишає рідну землю?» (за новелою «Камінний хрест»).</p> <p>Малюнки/фотоколажі</p> <p>«Символіка роману О. Кобилянської «Земля».</p> <p>Лист від імені Сави до батьків (за твором О. Кобилянської).</p> <p>Щоденник від імені Анни (за твором О. Кобилянської).</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи може земля бути важливішою за людське життя» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Моральний вибір Сави:
--	--	---

	<p>тематичний зміст, композиція, проблематика драми. Філософсько-символічне осмислення життя. Утвердження краси вільнолюбного духу, сили кохання та мрії, заперечення міщанської обмеженості у творі. Ключові образи драми-фесрії, їх символіка. Риси неоромантизму.</p> <p>ТЛ: <i>драма-фесрія.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Зарецький «Лісова мавка», О. Шупляк «Лісова пісня. Леся Українка»;</p> <p><i>музика</i> – рок-опера «Лісова пісня» (композитор – Л. Волох);</p> <p><i>театр</i> – балет «Лісова пісня» (композитор – М. Скорульський, Національний академічний театр опери та балету України ім. Т. Шевченка);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Лісова пісня. Мавка» (режисер – Ю. Ільєнко), м/ф «Мавка. Лісова пісня» (режисери – О. Рубан, О. Маламуж).</p> <p>ЛК.</p> <p>М. Рильський «Леся Українка».</p> <p>Л. Костенко «Геній в умовах заблокованої літератури».</p> <p>Н. Зборовська «Моя Леся Українка».</p>	<p>злочин чи неминучість» (за твором О. Кобилянської).</p> <p>Мультимедійна презентація «Земля у творчості О. Кобилянської».</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Становище селян у Буковині на початку ХХ століття» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Роль землі в українській культурі та літературі». <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Земля як благословення і прокляття» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Чи може любов до землі стати руйнівною?» (за твором О. Кобилянської); ➤ «Мати в повісті «Земля»: сила, страждання і безсилля перед долею». <p>Психологічні портрети персонажів драми «Гріх» (за твором В. Винниченка).</p> <p>Дебати «Чи можна виправдати гріх, якщо він продиктований любов'ю?» (за твором</p>
--	---	---

	<p>ПЧ. <i>Леся Українка</i> «І все-таки до тебе думка лине...», «Хто вам сказав, що я слабка...», «До мого фортепіано», «Мріє, не зрадь...», «Як я люблю оці години праці...», «Одержима», «Кассандра», «Камінний господар».</p> <p>Михайло Коцюбинський. Доля митця. Огляд творчого доробку. Імпресіоністичний стиль (<i>оглядово</i>). Історія написання новели «Intermezzo». Назва і жанр. Образи й композиція твору. Актуалізація теми ролі митця та призначення мистецтва в суспільстві, гармонії людини з природою. Імпресіоністична естетика твору. ТЛ: <i>імпресіонізм</i> (повторення поглиблення), <i>етюд</i>. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет Михайла Коцюбинського», А. Куїнджі «Степ», «Українська ніч», І. Труш «Копиця», М. Бурачек «Влітку»; <i>театр</i> – вистава «Intermezzo» (режисер – В. Літкевич, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).</p>	<p>В. Винниченка). Альтернативний фінал – розв'язка конфлікту в умовах сьогодення (за твором В. Винниченка). Дослідницькі проекти: презентації про модерністські стильові течії (неоромантизм, імпресіонізм, експресіонізм, екзистенціалізм). Мультимедійні завдання: створення відеосе або візуальних колажів за мотивами художніх творів. Інсценізація уривків із художніх творів. Конспектування літературно-критичної статті.</p>
--	--	---

«Тіні забутих предків» – художнє осмислення українських традицій і світогляду у повісті. Історія написання. Особливості стилю. Своєрідність відображення гуцульського світу. Філософські та символічно-міфологічні елементи в творі. Утвердження чистоти людських почуттів, єдності людини з природою, оспівування високого кохання. Екранізація повісті.

МК: *образотворче мистецтво* – В. Яворницький «Дівчина з карпатських гір», І. Труш «Гуцулки біля церкви», «Трембітарі», О. Новаківський «Коляда», «Дзвінка», І. Роп'яник «Великдень на Гуцульщині»;

кіно – х/ф «Тіні забутих предків» (режисер – С. Параджанов);

театр – вистава «Тіні забутих предків» (режисер – І. Урицький, Одеський музично-драматичному театрі ім. В. Василька); балет «Тіні забутих предків» (балетмейстер – В. Шошин, Львівський національний академічний театр опери та балету ім. С. Крушельницької).

ЛК.

О. Черненко «Михайло Коцюбинський –

	<p>імпресіоніст: образ людини у творчості письменника».</p> <p>М. Слабошпицький «Що записано в книгу життя».</p> <p>Я. Поліщук «І ката, і героя він любив...».</p> <p>О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».</p> <p>ПЧ. <i>М. Коцюбинський «Дебют», «Лялечка», «Подарунок на іменини».</i></p> <hr/> <p>Василь Стефаник. Доля митця. Загальна характеристика творчості. Експресіоністичний стиль новеліста. Історія написання, композиція, проблематика і стильова своєрідність новели «Камінний хрест». Експресіоністична символіка художніх образів твору.</p> <p>ТЛ: експресіонізм.</p> <p>МК: образотворче мистецтво – гравюри до твору (художники – Д. Лазаренко, В. Оленюк); кіно – х/ф «Камінний хрест» (режисер – С. Осика); театр – вистава «Камінний хрест» (режисер – Д. Чиборак, Коломийський</p>	
--	--	--

	<p>академічний обласний український драматичний театр ім. І. Озаркевича).</p> <p>ЛК. С. Процюк «Троянда ритуального болю» (біографічний роман). О. Черненко «Експресіонізм у творчості Василя Стефаника». О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».</p> <p>ПЧ. <i>В. Стефаник</i> «Кленові листки», «Злодій», «Новина», «Марія».</p> <p>Ольга Кобилянська. Життєвий шлях і мистецькі шукання письменниці. Особливості світогляду. Творчий доробок. «Земля» – найяскравіший зразок українського символізму. Пошук причин першого гріха – провідна ідея твору. Художнє втілення проблем «людина і земля» і «доля людини». Символістська поетика твору.</p> <p>ТЛ: <i>символізм</i> (повторення і поглиблення).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – П. Сахро «В. Стефаник, Леся Українка, О. Кобилянська», гравюри до твору (художник – С. Адамович);</p>	
--	--	--

кіно – х/ф «Земля» (режисери – О. Швачко, А. Бучма);
театр – драма «Земля» (режисер – М. Гринишин, Чернівецький музично-драматичний театр ім. О. Кобилянської; режисер – І. Урицький, Національний академічний драматичний театр ім. Лесі Українки; режисер – Д. Петрасян, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).

АБО

«*Valse melancholique*» як естетичний експеримент – модерністська «музична новела» чи «поема у прозі». Жіночі образи в творі. Утвердження права жінки на свободу вибору життєвого шляху та необхідність умов для її самореалізації. Наскрізний мотив вальсу, що поєднує події в єдине ціле; музика як символ внутрішнього світу героїнь. Неоромантичний стиль твору.

МК: *музика* – етюд «*Valse melancholique*» (композитор – Ф. Шопен);

образотворче мистецтво – О. Новаківський «Музика. Портрет дружини»;

кіно – х/ф «Меланхолійний вальс» (режисер – Б. Савченко).

ЛК.

О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».

Р. Семків «Пригоди української літератури».

О. Саліпа «Оля» (біографічний роман).

В. Врублевська «Шарітка з Рунгу» (біографічний роман).

ПЧ.

О. Кобилянська «Царівна», «Людина».

Володимир Винниченко «Гріх». Доля письменника, мислителя і політика. Риси світогляду. Огляд творчого доробку. Особливості стилю.

Екзистенційна проблематика романістики і драматургії. Конфлікт добра і зла, гріха і святості у п'єсі «Гріх». Композиційна своєрідність, характеристика образів, риси неореалістичного письма.

В. Винниченко-художник.

ТЛ: *неореалізм, екзистенціалізм.*

МК: *образотворче мистецтво –*

М. Глущенко «Портрет Володимира Винниченка», В. Винниченко «Хутір «Закуток», «Український пейзаж»;

кіно – х/ф «Гріх» (режисер – О. Бійма).

	<p>ЛК. О. Кучерук «Винниченко з бромом і без». Н. Миронець «В. Винниченко. Таємниці кохання». Р. Семків «Пригоди української літератури». С. Процюк «Маски опадають повільно» (біографічний роман).</p> <p>ПЧ. <i>В. Винниченко</i> «Краса і сила», «Ой випила, вихилила...», «Чесність з собою», «Записки Кирпатого Мефістофеля».</p>	
З ЛІТЕРАТУРИ РОЗСТРІЛЯНОГО ВІДРОДЖЕННЯ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає різні аспекти (змістові, формальні, функціональні) повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), враховуючи індивідуальні особливості учасників комунікації, культурно- 	<p>Тріумф і трагедія Розстріляного відродження 1920-х років в Україні. (оглядово). Павло Тичина. Поетичний стиль і світогляд митця. Ідея «космічного оркестру». Збірки «Сонячні кларнети», «Замість сонетів і октав»: мотиви й образи. Асоціативність, музичність і символіка поезій. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Жук «Портрет поета Павла Тичини»; <i>кіно</i> – х/ф «Мина Мазайло» (режисер –</p>	<p>Виразне читання художніх творів. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художнього напрямку тощо. Аналітичне читання з виділенням художніх засобів (символи, метафори, звукові образи). Характеристика образів ліричних героїв, персонажів творів.</p>

<p>історичний контекст і засвідчуючи повне розуміння почутого повідомлення, зокрема його деталей [12 МОВ 1.1.3-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • аргументовано використовує та поєднує різні способи фіксування усного повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), дотримуючись достовірності та засад академічної доброчесності, відповідно до самостійно визначеної мети [12 МОВ 1.2.2-1 П] • дотримується інформаційної гігієни, виявляє та розрізняє в усному повідомленні різні види маніпуляції, неправдиву інформацію і пропаганду [12 МОВ 1.4.2-1 П] • пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П], • досліджує роль вербальних та невербальних засобів у розпізнаванні емоційних реакцій співрозмовника та емоційній саморегуляції в різних ситуаціях 	<p>С. Проскурня), х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно»;</p> <p>Вірш «Арфами, арфами...» – тонке художнє втілення гармонії людини й природи. Звукові образи твору, персоніфікація природи.</p> <p>ТЛ: <i>кларнетизм.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Куїнджі «Рання весна», М. Беркос «Цвіт яблуні», К. Білокур «Напровесні», В. Зарецький «Вітер весни», <i>музика</i> – пісня «Арфами, арфами...» (слова – П. Тичина, музика і виконання – сестри Тельнюк, А. Пивоваров, Є. Хмара, П. Шилько).</p> <p>Інтимна лірика поета. «О панно Інно...» – спогади і біль утрати кохання. Асоціативний ряд спогадів про втрачене кохання. Фоносимволіка твору.</p> <p>ТЛ: <i>фоносимволіка.</i></p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Ф. Кричевський «Дівчина з косами», М. Жук «Біле і чорне»; <i>музика</i> – «О панно Інно...» (композитор</p>	<p>Презентації про життя та творчість митців Розстріляного відродження.</p> <p>Робота з цитатами.</p> <p>Емоційні карти ліричних творів.</p> <p>Дослідження:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Розстріляне відродження як духовний феномен»; ➤ «Маніпуляція і правда»: аналіз використання владою пропаганди й цензури у 1920-х рр. проти митців Розстріляного відродження; порівняння історичних прикладів із сучасними цифровими маніпуляціями (фейкові новини, боти, дезінформація тощо). <p>Порівняння інтимної та пейзажної лірики (П. Тичина).</p> <p>Власні вірші у стилі «кларнетизму».</p> <p>Проект «Футуризм у літературі, дизайні, музиці, рекламі».</p> <p>Звукова карта міста: запис звуків і створення «урбаністичного саундтреку» (за творами М. Семенка).</p> <p>Фотоекскурсія «Моє місто у стилі</p>
--	---	--

<p>спілкування [12 МОВ 1.7.1-1 П]</p> <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] • пояснює вплив на читача (адресата) особливостей змісту та форми (зокрема засобів художньої виразності) прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту) у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-2 П] • обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, 	<p>– В. Морозов).</p> <p>Громадянська лірика поета. «Пам'яті тридцяти» – уславлення героїзму, жертвності та патріотизму молоді у бою під Крутами. Поєднання трагічного та героїчного у вірші. Символіка «тридцяти». Творчий занепад митця під тиском комуністичного режиму.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Климко «Бій під Крутами» (поштівка), І. Крислач «Крути», С. Пашук «Крути»;</p> <p><i>скульптура</i> – пам'ятник Героям Крут на Аскольдовій могилі (м. Київ);</p> <p><i>музика</i> – пісня «Пам'яті тридцяти» (слова – П. Тичина, музика і виконання – М. Бурмака);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Крути 1918» (режисер – О. Шапарев).</p> <p>Творчий занепад митця під тиском комуністичного режиму.</p> <p>ЛК.</p> <p>В. Стус «Феномен доби».</p> <p>Н. Суровцова «Спогади».</p> <p>С. Тельнюк «Павло Тичина».</p> <p>Г. Клочек «Ранній Павло Тичина».</p>	<p>футуризму».</p> <p>Проект «Неокласики і європейська традиція» (за творчістю поетів-неокласиків).</p> <p>Квест «Знайди античний код у творах неокласиків» (за творчістю поетів-неокласиків).</p> <p>Дискусія «Чи може ідея виправдати злочин?» (за новелою М. Хвильового «Я (Романтика)»).</p> <p>Рольова гра: внутрішній монолог героя «Я (Романтика)».</p> <p>Дебати «Чому тоталітаризм здається всесильним?» (за твором Миколи Хвильового).</p> <p>Літературний колаж із образів художніх творів.</p> <p>Інсценізація уривків художніх творів.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Місто: простір можливостей чи випробувань?» (за твором В. Підмогильного); ➤ «Мова як маркер національної ідентичності» (за твором
---	--	---

<p>оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує вибір засобів вираження мовлення (зокрема засобів художньої виразності) з урахуванням комунікативної доцільності, стилевих і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] • аналізує тексти різної жанрово- 	<p>ПЧ. <i>П. Тичина</i> «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Не Зевс, не Пан...», «Золотий гомін», «Одчиняйте двері...», «Скорбна мати», «Похорон друга», «Сковорода».</p> <p>Михайль Семенко «Місто». Український авангардизм і футуризм. Коротко про поета-футуриста, сміливого новатора, експериментатора. Урбаністичні мотиви його лірики. Вірш «Місто» – пошуки нових форм спілкування за допомогою звуків, символів, ритмів. ТЛ: <i>авангард, футуризм.</i> МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Екстер «Футуристична композиція», О. Богомазов «Міський пейзаж», К. Малевич «Супрематична композиція»; <i>скульптура</i> – О. Архипенко «Карусель П'єро»; <i>кіно</i> – х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно»; <i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко). ЛК.</p>	<p>М. Куліша);</p> <p>➤ «Як мова впливає на здатність мислити?» (за твором М. Куліша).</p> <p>Есе «Що означає бути людиною в нелюдські часи» (за романом У. Самчука «Марія»).</p> <p>Дослідження «Голодомор у художньому тексті та архівних свідченнях».</p> <p>Інсценізація: декламація поезії Є. Маланюка в поєднанні з музикою та візуальним рядом.</p> <p>Проект «Українська поезія як зброя духовного опору» (за творами Є. Маланюка).</p> <p>Есе «Чи може мистецтво бути зброєю?» (за поезією Є. Маланюка).</p> <p>Колаж «Світ Довженкового дитинства».</p> <p>Міні-відео «Моя Десна»: про власне місце сили.</p> <p>Проекти:</p> <p>➤ «Автобіографічний контекст творчості О. Довженка як</p>
---	--	--

<p>стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П]</p>	<p>А. Біла «Український літературний авангард: пошуки, стильові напрями». Ю. Ковалів «Михайль Семенко».</p> <p>ПЧ. <i>М. Семенко</i> «П'єро задається», «П'єро кохає», «Бажання».</p> <p>Поети-неокласики (Микола Зеров, Максим Рильський, Михайло Драг-Хмара, Павло Филипович, Юрій Клен) <i>(оглядово)</i>. Риси неокласицизму як мистецького стилю. Мотив гармонії, краси людини і природи, щастя кохання у вірші Максима Рильського «У теплі дні збирання винограду...». Класична форма сонета, антична екзотика. МК: <i>скульптура</i> – пам'ятник М. Рильському (скульптор – П. Остапенко, м. Київ); <i>образотворче мистецтво</i> – І. Кричевський «Беатріче», С. Роза «Одісей і Навсікая»; <i>кіно</i> – х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно»; <i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко).</p>	<p>письменника і кінорежисера»; ➤ «Природа як джерело натхнення у творчості О. Довженка». Есе «Моє дитинство як джерело сили».</p> <p>Постери/комікси із ключовими цитатами та образами художніх творів. Літературний колаж із образів художніх творів. Інценізація уривків художніх творів. Читацький щоденник: особисті враження від прочитаних творів. Тестові завдання для самоконтролю учнів/учениць.</p>
---	--	--

ЛК.

Л. Новиченко «Поетичний світ Максима Рильського».

Д. Наливайко «Українські неокласики і класицизм».

В. Панченко «Повість про Миколу Зерова».

ПЧ.

М. Рильський «На білих островах», «Молюсь і вірю...», «Солодкий світ», «На узліссі», «Слово про рідну матір», «Троянди й виноград».

М. Драй-Хмара «Лебеді».

М. Зеров «Обри», «Арістарх», «Київ – традиція».

Микола Хвильовий – лідер покоління Розстріляного відродження. Доля і творча еволюція митця. Огляд творчості. Риси імпресіоністичного стилю.

«**Я (Романтика)**». Проблема вибору між обов'язком перед «ідеєю загірної комуни» та людськими почуттями в новелі. Трагедія фанатизму та духовної деградації. Мотив материнської любові як вершини гуманізму. Втілення різноманітних психотипів в образах «Я», матері, доктора Тагабата, Андрюші,

дегенерата. Естетика імпресіонізму у творі.

МК: образотворче мистецтво – М. Жук «Портрет Миколи Хвильового», А. Петрицький «Інваліди (Мати)», «Харків уночі»;

кіно – х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно»;

музика – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко).

ЛК.

В. Пахаренко «Поединок із Лефіяфаном».

О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».

Р. Семків «Пригоди української літератури».

ПЧ.

Микола Хвильовий «Мати», «Україна чи Малоросія?».

Г. Косинка «Мати», «Анкета».

Валеріян Підмогильний як майстер інтелектуальної прози. Доля митця. Огляд творчості. Роман «Місто». Шлях самоствердження, етична деградація героя роману. Конфлікт між

матеріальним і духовним у творі. Символіка міста як простору морального випробування. Неореалістична естетика роману.

МК: *образотворче мистецтво* – І. Іванов «Місто», Д. Бурлюк «Час», О. «Трамвай», М. Бурачек «Міський пейзаж»;

кіно – х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно»;

музика – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко).

ЛК.

В. Мельник «Суворий аналітик доби».

О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу».

ПЧ.

В. Підмогильний «Син», «Ваня».

Микола Куліш «Мина Мазайло».

Розвиток вітчизняного театру у 1920-х роках. Доля митця. Національний і загальнолюдський зміст його драматургії. Проблеми національної свідомості та самоідентифікації, у «філологічному водевілі» «Мина Мазайло». Мовне питання як символ

	<p>духовної належності. Сатиричне зображення російського шовінізму, міщанства, кар'єризму, духовної обмеженості в комедії. Риси експресіонізму у творі.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Петрицький «Портрет Миколи Куліша»;</p> <p><i>музика</i> – реп-мюзикл «МУР. Ти [Романтика]» (режисер – О. Хоменко);</p> <p><i>кіно</i> – х/ф «Мина Мазайло» (режисер – С. Проскурня), х/ф «Будинок «Слово» (режисер – Т. Томенко); телефільм-спектакль «МУР. Ти [Романтика] в кіно»;</p> <p><i>театр</i> – вистава «Мина Мазайло» (режисер – В. Гавура, Національний академічний драматичний театр ім. Лесі Українки).</p> <p>ЛК. В. Панченко «Арки і шибениці: (драматургія Миколи Куліша)».</p> <p>Р. Семків «Пригоди української літератури».</p> <p>ПЧ. <i>Микола Куліш</i> «Патетична соната», «Народний Малахій».</p>	
--	--	--

Остан Вишня «Моя автобіографія», «Ярмарок», «Чухраїнці», «Сом».

Улас Самчук «Марія».

Тема Голодомору в українській літературі. «Той, хто відкрив Україну світові»: доля У. Самчука, огляд творчості. Злободенність публіцистики. Роман-хроніка «**Марія**» – перше у світі художнє втілення трагедії колективізації і Голодомору 1933 р. Панорама життя українського села перших десятиліть ХХ століття. Жанр. Особливості композиції. Проблематика твору. Основні образи.

МК: *образотворче мистецтво* – Н. Марченко «Мати 1993-го», М. Юрків-Яроцька «Мадонна Голодомору – 33», В. Цимбал «Рік 1933»;

музика – Є. Мовчан «Дума про Голод»;

скульптура – меморіальна скульптура «Гірка пам'ять дитинства» (скульптори – П. Дроздовський, М. Обезюк, м. Київ).

ЛК.

М. Жулинський «Виконати свій обов'язок перед собою і нацією».

Ю. Бондаренко «Роман-хроніка Уласа Самчука “Марія”: Україна між космосом та історією».

	<p>ПЧ. <i>У. Самчук</i> «Волинь», «Народ чи чернь?». <i>В. Барка</i> «Жовтий князь». <i>Б. Антоненко-Давидович</i> «Протеже дяді Васі». <i>Є. Гуцало</i> «Голодомор». <i>А. Дімаров</i> «Самосуд». <i>О. Мак</i> «Каміння під косою».</p> <p>Євген Маланюк як представник «празької школи» українських поетів. Поет, мислитель-публіцист, мистецтвознавець, критик. Огляд життя і творчості. Мотиви ствердження української ідентичності. Поєднання європейської культурної традиції та української тематики. Художнє осмислення боротьби вільнолюбних предків за свободу і гідність, віра в перемогу над російськими загарбниками у вірші «Уривок з поеми».</p> <p>Мотиви національної самокритики, оскарження міщанства, пасивності, раболіпства в есе «Малоросійство». МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Надєждін «Співець Степової Еллади. Портрет Євгена Маланюка», Н. Хасевич</p>	
--	--	--

	<p>«22 січня – День Української Державности», «Повстанці у наступі» (дереворити); <i>архітектура</i> – Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця» (м. Батурин Чернігівської обл.).</p> <p>ЛК. Л. Куценко «Dominus Маланюк: тло і постать». Р. Семків «Пригоди української літератури».</p> <p>ПЧ. Є. Маланюк «Степова Еллада», «Один вечір», «Стилет чи стилос», «Книга спостережень».</p> <p>Олександр Довженко як «поет кіно». Доля митця. Проблематика творчості, риси неоромантичного й експресіоністичного стилю. Національно-патріотичний, антиімперський та ліричний пафос щоденника. «Зачарована Десна» – кіноповість про духовну суть і неповторність українського світу, про диво дитинства. Автобіографічна основа. Поєднання</p>	
--	---	--

	<p>різних епох. Два ліричні герої: дитина і зріла людина. Уславлення пам'яті роду і краси рідного краю.</p> <p>ТЛ: <i>кіноповість</i>.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Довженко «Автопортрет», А. Горська «Олександр Довженко», Г. Варкач «Деснянські обрії»;</p> <p><i>скульптура</i> – пам'ятник О. Довженку (скульптор – Л. Козуб, м. Київ).</p> <p>ЛК.</p> <p>І. Кошелівець «Олександр Довженко», С. Процюк «Четверо надвечірніх сердець» (біографічний роман).</p> <p>ПЧ.</p> <p>О. Довженко «Україна в огні», «Щоденник».</p>	
--	---	--

12 КЛАС
ДРУГИЙ ЦИКЛ. ПРОФІЛЬНИЙ

ВЕРШИНИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ:
ХУДОЖНЄ СЛОВО В КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНОМУ КОНТЕКСТІ

Результати навчання	Пропонований зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності (за вибором)
ВСТУП		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> визначає стратегії пошуку інформації з урахуванням особливостей повідомлення (стилю, жанру, структури тощо) [12 МОВ 1.3.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> використовує, зокрема адаптує, 	<p>Свобода митця та її межі. Сенс творчості. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Марчук «Скажи мені правду», П. Малишко «У пошуках натхнення».</p> <p>ПЧ. Самостійно прочитані учнями/ученицями художні твори.</p>	<p>Аналітичне читання уривків із творів різних авторів із акцентом на проблему свободи митця/мисткині.</p> <p>Порівняльний аналіз: зіставлення позицій українських і світових митців/мисткинь щодо меж творчості.</p> <p>Дебати «Чи має мистецтво бути абсолютно вільним?».</p> <p>Проект «Свобода митця/мисткині у ХХ–ХХІ століттях» (презентації про авторів/авторок-жертв цензури).</p> <p>Онлайн-дослідження «Межі свободи митця/мисткині в цифровому середовищі».</p> <p>Круглий стіл «Свобода митця/мисткині в умовах війни та цензури».</p>

подану в тексті або кількох текстах інформацію в умовах іншого контексту [12 МОВ 2.2.4-1 П]

3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:

- організовує онлайн-взаємодію та керує процесом онлайн-взаємодії (зокрема онлайн-дискусії), зважаючи на міжкультурне різноманіття і використовуючи різні стратегії для налагодження ефективної комунікації її учасників відповідно до ситуації [12 МОВ 3.2.2-1 П]

4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:

- імпровізує з різними мовними

Есе «Що для мене означає свобода творчості?».

<p>засобами, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, використовує первинні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для створення вторинних текстів, що мають оцінювальний характер, з метою надання інформації [12 МОВ 4.2.1-1 П]</p>		
<p>ТВОРЧИСТЬ ПИСЬМЕННИКІВ-ШІСТДЕСЯТНИКІВ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П] дотримується інформаційної гігієни, виявляє та розрізняє в усному повідомленні різні види маніпуляції, неправдиву інформацію і пропаганду [12 МОВ 1.4.2-1 П] пояснює причини виникнення розбіжностей в інтерпретації фактів, явищ, подій, зокрема 	<p>Феномен шістдесятництва. Передумови, представники, ідеї, еволюції шістдесятників <i>(оглядово)</i>. Василь Симоненко. Життя і творчість В. Симоненка як представника покоління шістдесятників. Доля митця. Риси неоромантичного стилю. Гуманістичні й патріотичні мотиви творчості. Поєднання інтимного й громадянського. Символіка, афористичність, глибокий підтекст поезії. Простота й щирість художнього слова В. Симоненка. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – А. Горська – портрети В. Симоненка В. Зарецький «Вишневий вітер», О. Заливаха «Танок», В. Клименко «Портрет Василя Симоненка».</p>	<p>Виразне читання художніх текстів. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів тощо. Характеристика образів ліричних героїв, персонажів художніх творів.</p> <p>Групова робота: створення «портретів» шістдесятників (біографія + цитата + ключова ідея). Аналіз літературознавчих праць радянської доби про твори шістдесятників, визначення мовних прийомів дискредитації. Ілюстрації до художніх творів</p>

<p>підтверджуючи це результатами аналізу мовних засобів, що забезпечують формування відповідного підтексту [12 МОВ 1.4.3-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] • коментує естетичну та мистецьку цінність прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, 	<p>«Задивляюся у твої зіниці...» – щире синівське зізнання в любові до України, заклик до духовного відродження нації, звільнення від колоніального ярма.</p> <p>АБО</p> <p>«Гранітні обеліски...» – історія створення вірша, гнівне оскарження комуністичного режиму у творі. Художня довершеність у розкритті мотиву.</p> <p>АБО</p> <p>«Буду тебе ждати там, де вишня біла...» – мотив зародження першого кохання в душі ліричного героя.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Хасевич «Воля народам, воля людині» (дереворит), М. Бабак «Де ви тепер, кати мого Народу?», Маб Грейвз «Україна» (триптих) Т. Гордова «Ну, скажи, хіба не фантастично...», В. Зарецький «Поцілунок»; <i>музика</i> – пісня «Не моя» (слова – В. Симоненка, музика і виконання – гурт «Kozak System»), мюзикл «Ребелія» (режисер – О. Хоменко); пісня «Ти знаєш, що ти людина» (слова – В. Симоненка, музика і виконання –</p>	<p>шістдесятників.</p> <p>Дискусія:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи є поезія формою громадянського спротиву?»; ➤ «Які цінності митців-шістдесятників актуальні для сучасної молоді?». <p>Рольова гра «Цензор і поет».</p> <p>Есе «Що означає бути шістдесятником сьогодні?»</p> <p>Дискусія «Патріотизм у поезії: щирість чи декларація».</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Поезія Василя Симоненка як голос покоління»; ➤ «Образ України в поезії шістдесятників». <p>Інсценізація поетичного читання з музичним супроводом (за творами В. Симоненка).</p> <p>Музичний вернісаж: виконання пісень на слова В. Симоненка.</p> <p>Проект «Історичний контекст поезії В. Стуса: репресії проти українських дисидентів у 1970–1980-х роках».</p> <p>Ілюстрації / фотоколажі до образів віршів В. Стуса.</p>
---	--	--

<p>медіатексту) в культурно-історичному контексті, наводить аргументи для підтвердження наданих коментарів, зокрема посилаючись на авторитетні наукові джерела [12 МОВ 2.3.1-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає естетичний і прагматичний потенціал прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту), зважаючи на особливості його змісту та форми у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-1 П] • пояснює вплив на читача (адресата) особливостей змісту та форми (зокрема засобів художньої виразності) прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту, множинного та/або неструктурованого тексту) у їх взаємозв'язку [12 МОВ 2.4.2-2 П] • експериментує з текстом за самостійно визначеною творчою стратегією з урахуванням особливостей аудиторії (змінює стиль, жанр, рід тощо) [12 МОВ 2.7.1-1 П] 	<p>А. Пивоваров).</p> <p>ЛК.</p> <p>І. Жиленко «Homo feriens».</p> <p>С. Кириченко «Люди не зі страху».</p> <p>І. Дзюба «Спогади на фінішній прямій».</p> <p>В. Шевчук «На березі часу».</p> <p>М. Наєнко «Шістдесятники і «Любов моя люба...».</p> <p>М. Сом «З матір'ю на самоті».</p> <p>А. Ткаченко «Василь Симоненко».</p> <p>В. Пахаренко «Як він ішов».</p> <p>ПЧ.</p> <p><i>В. Симоненко</i> «Брама», «47 рік», «Я... (Він дивився на мене тупо...)», «Є тисячі доріг...», «Курдському братові», «Ображайся на мене, як хочеш...», «Ти не можеш мене покарати...», Прицокало, прибилося, притекло...».</p> <p><i>М. Вінграновський</i> «Ні. Цей народ із крові і землі...», «Остання сповідь Северина Наливайка...», «У синьому небі я висіяв сни...», «Сеньйорито акаціє, добрий вечір...», «Сміялись вами, мовчати вами...», «Срібне царство цвіркунів...», «Приспало просо просеня...», «Шепоче дощ про тебе у траві...».</p>	<p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Символи України: чому калина стала образом незламності» (за творами В. Стуса); ➤ «Чи може поезія бути формою спротиву?»; ➤ «Особиста пам'ять і пам'ять народу: що важливіше?». <p>Мультимедійна презентація «Василь Стус – поет незламності».</p> <p>Літературний вечір пам'яті з читанням поезій Василя Стуса.</p> <p>Есе «Пам'ять як духовна сила людини» (за творами В. Стуса).</p> <p>Поетичний експеримент: складання власного вірша з асоціативних слів, що виникли під час читання творів шістдесятників.</p> <p>Презентація «Григір Тютюнник як майстер психологічної новели».</p> <p>Дискусія «Чи можна назвати Марфу щасливою у своєму коханні?» (за твором Гр. Тютюнника).</p> <p>Рольова гра: інсценізація сцени передачі листа (за твором Гр. Тютюнника).</p> <p>Групова робота: створення «карти</p>
--	--	---

<p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • створює тексти різної жанрово-стильової належності (зокрема художні тексти, медіатексти) відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1 П] • представляє створені тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) в різний спосіб, за потреби аргументуючи власну позицію та виявляючи творчу індивідуальність [12 МОВ 3.1.1-2 П] • представляє створені тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) в різний спосіб, за потреби аргументуючи власну позицію та виявляючи творчу 	<p>Василь Стус – поет, перекладач, правозахисник. «Життя як творчість»: доля митця-героя. Екзистенційний світогляд, риси сюрреалізму у творчості. Проблематика основних збірок митця. «На колимськiм морозi калина...» – мотив незламності патріотичних переконань у вірші. Поезія «Верни до мене, пам’яте моя...» – спалах нестримної ностальгії за рідним краєм. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – В. Зарецький «Стус-орач», «Портрет Василя Стуса»; <i>музика</i> – пісня «У цьому полі, синьому, як льон...» (слова – В. Стус, музика і виконання – гурт «Тiнь сонця»). ЛК. Д. Стус «Василь Стус: життя як творчість». В. Кіпіані «Справа Василя Стуса. Збірка документів з архіву колишнього КДБ УРСР». Р. Семків «Пригоди української літератури». ПЧ.</p>	<p>символів» новели (зозуля, лист, дорога, любов). Дебати «Що важливіше – особисте щастя чи жертовність заради іншого?» (за твором Гр. Тютюнника). Проект «Тема любові й жертовності в українській літературі». Контекстуальний аналіз: дослідження теми репресій у літературі ХХ ст. Есе «Чи може кохання бути жертовним?»</p> <p>Виразне читання поезії Л. Костенко з музичним і візуальним супроводом. «Сенкан»/«асоціативний куш»: вираження власних думок у стислій формі (за творами Л. Костенко). Малюнки/постери/колажі, що відображають головну думку творів Л. Костенко. Есе</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Моє життя без коректур»; ➤ «Слово, яке я не сказав...» (за поезією «Слова страшні, коли вони мовчать»).
--	--	---

<p>індивідуальність [12 МОВ 3.1.1-2 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] • визначає та аналізує функції мовних засобів у текстах різної жанрово-стильової належності для використання у власному мовленні [12 МОВ 4.1.1-3 П] • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 	<p><i>В. Стус</i> «Сто років, як сконала Січ...», «Який це час?...», «Ярій, душе, ярій, а не ридай...», «Цей корабель виготовили з людських тіл...», «Господи, гніву пречистого...», «Наснилося, з розлуки наверхлося...», «О Боже мій, така мені печаль...», «Мов лебедина, розкрилила...», «Як добре те, що смерти не боюсь я...», «Листи до сина».</p> <p>Григор Тютюнник – один із найвизначніших українських прозаїків ХХ століття. Доля митця. Особливості світобачення та життєва позиція. Неореалізм прози письменника. «Три зозулі з поклоном» – вершина новелістики Гр. Тютюнника. Історія нещасливого кохання, складність людських стосунків у творі. Возвеличення любові як найвищої духовної цінності, що очищує душу й підносить людину над буденністю. Символіка образу зозуль.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Гордова «Такі ми, зрештою, самотні»; <i>музика</i> – народна пісня «Летіла зозуля через мою хату...» (слова і музика – народні, виконання – Національний заслужений академічний український</p>	<p>Дискусія «Образ Гриця Бобренка: зрада чи слабкість?» (за романом «Маруся Чурай»).</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Маруся Чурай: кохання на тлі великих битв». ➤ «Мова роману Л. Костенко «"Маруся Чурай"». <p>Щоденникові записи «Поетичні рядки, що мене найбільше вразили».</p> <p>Альтернативні фінали художніх творів.</p> <p>Літературний щоденник: особисті враження від прочитаних художніх творів.</p>
---	---	--

	<p>народний хор України ім. Г. Верьовки).</p> <p>ЛК. О. Михед, П. Михед «Живі. Зрозуміти українську літературу». С. Процюк «Місяцю, місяцю» (біографічний роман).</p> <p>ПЧ. <i>А. Дімаров</i> «І будуть люди», «Зблиски». <i>Гр. Тютюнник</i> «Оддавали Катрю», «Зав'язь», «Деревій», «Крайнебо», «Коріння», «Син приїхав». <i>О. Бердник</i> «Зоряний Корсар». <i>І. Драч</i> «Соняшник», «Крила», «Балада золотої цибулі», «Сосна», «Василеві Симоненку». <i>Б. Олійник</i> «Мамо, вечір догоря...», «Крик Чорнобиля», «Пісня віхоли». <i>Р. Іваничук</i> «Яничари» («Мальви») <i>В. Шевчук</i> «Дім на горі».</p> <p>Ліна Костенко – найавторитетніша сучасна українська письменниця. Життєвий і творчий шлях. Риси індивідуального стилю. Мотиви і жанри лірики. «Життя іде і все без коректур...» – філософський роздум про сенс життя, його швидкоплинність і</p>	
--	---	--

безповоротність, людську гідність, духовність, вибір людини. Утвердження цінності кожної миті, відповідальності людини за власні вчинки. Символіка твору.

АБО

Філософська глибина, афористичність, лаконізм поезії *«Страшні слова, коли вони мовчать...»*. Медитаційний характер твору. Роль слова в житті людини, відповідальність митця перед суспільством як провідний мотив вірша. Утвердження думки про поезію як унікальний акт творчості.

АБО

Мотив кохання як основи і найвищого сенсу людського життя в поезії *«Недумано, негадано...»*.

АБО

«Світлий сонет» як тонке поетичне осмислення суперечливих почуттів юної закоханої душі.

МК: *образотворче мистецтво* – О. Шупляк *«У священному гаю»*;
музика – пісні на слова Л. Костенко *«Життя іде і все без коректур...»* (виконання – iNEBO, Rainbow Music), *«Небачене побачено»* (виконання –

В. Козловський), «Крила» (виконання – рок-гурт KOZAK SYSTEM), «Очима ти сказав мені: люблю» (виконання – Rainbow Music, ROXOLANA).

«Маруся Чурай» – історико-філософський соціально-психологічний роман у віршах Л. Костенко. Історично-фольклорна основа твору. Доля легендарної української дівчини-піснярки Марусі Чурай на тлі епохальних подій доби Хмельниччини. Художня майстерність пісень Марусі Чурай. Образ «дівчини з легенди» у літературі. Проблематика й композиція роману. Ключові образи. Утвердження невмирущості пісні й народу; возвеличення кохання та патріотизму в романі. Неоромантична естетика твору.

МК: *образотворче мистецтво* – М. Дерегус «Маруся Чурай», О. Івахненко «Чар-зілля», М. Пимоненко «У похід», М. Івасюк «В'їзд Богдана Хмельницького до Києва 1649 року»; *музика* – музичний альбом «По-лицю-дош» (слова – Л. Костенко, музика – О. Богомолець), пісня «Ой не ходи, Грицю...» (слова – народні, музика і

	<p>виконання – НАВКА).</p> <p>ЛК. І. Дзюба «Є поети для епох». Г. Ключек «Ліна Костенко: тексти та їх інтерпретація».</p> <p>ПЧ. <i>Л. Костенко</i> «Українське альфреско», «Покремсали життя моє на частини...», «В маєтку гетьмана Івана Сулими», «Виходжу в сад, він чорний і худий...», «Доля», «Хуртовина», «Не говори печальними очима...», «Спини мене...», «Осінь», «Ліс», «Берестечко».</p>	
ЯСКРАВІ ЗРАЗКИ СУЧАСНОЇ ЛІТЕРАТУРИ		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає різні аспекти (змістові, формальні, функціональні) повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту), враховуючи індивідуальні особливості учасників комунікації, культурно-історичний контекст і засвідчуючи повне розуміння почутого 	<p>Культура постмодернізму. Юрій Андрухович – поет, прозаїк, перекладач, есеїст, один із засновників літературного угруповання Бу-Ба-Бу, представник неоавангардистського постмодернізму. Риси стилю митця. Огляд творчості. Поетичні твори. «Московіада» – постмодерністський сатиричний роман. Мозаїчна, карнавальна композиція твору. Поеднання реального й фантастичного, гротескова манера оповіді. Антиімперський пафос твору. Жанрова</p>	<p>Виразне читання художніх творів з використанням звукових ефектів. Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів (іронія, гротеск, інтертекстуальність), символи тощо. Характеристика образів персонажів художніх творів.</p>

<p>повідомлення, зокрема його деталей [12 МОВ 1.1.3-1 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає стратегії пошуку інформації з урахуванням особливостей повідомлення (стилю, жанру, структури тощо) [12 МОВ 1.3.1-1 П] • пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П] • обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] 	<p>багатогранність: сповідь, чорний реалізм, трилер, готика, сатира. Поєднання високого стилю з жаргоном, іронічність, пародійність як особливості мови письменника.</p> <p>ТЛ: <i>постмодернізм</i> (повторення і поглиблення).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – М. Бабак «Повернення блудних синів», М. Маценко «Пролонгація»; <i>музика</i> – пісня «Етюд з воронами» (слова – Ю. Андрухович, музика і виконання – рок-гурт «Мертвий півень»).</p> <p>ПЧ. <i>Ю. Андрухович</i> «Пісні для мертвого півня», «Зліва, де серце», «Рекреації», «Перверзія».</p>	<p>Візуалізація: мапа «місць» і «не-місць» у романі «Московіада».</p> <p>Дебати «Чи можна зберегти ідентичність у чужому культурному середовищі?».</p> <p>Дискусія «Чи може іронія бути формою спротиву?» (за твором Ю. Андруховича).</p> <p>Есе «Що означає бути українцем у чужому просторі?» (за твором Ю. Андруховича).</p> <p>Інсценізація: театралізоване відтворення ключових епізодів роману Ю. Андруховича.</p> <p>Дискусія «Чи можна вважати поезію Ю. Іздрика маніфестом любовної свободи?».</p> <p>Музичне оформлення: декламація поезії Ю. Іздрика під сучасний саундтрек або створення «поетичного перформансу».</p> <p>Медіапроект: створення відеоесе або подкасту про сучасну українську поезію.</p> <p>Написання власного «рядка з автобіографії» – короткого</p>
<p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, 	<p>Юрій Іздрик – поет, прозаїк, есеїст, культурний критик; один із ключових представників українського постмодернізму. Нарис життя і творчості: на шляху від епатажного постмодерну до метамодернізму. Інтертекстуальність, іронія, філософічність, поєднання високого й буденного в поезії Ю. Іздрика. Мотиви</p>	

<p>медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П]]</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає зв'язок між елементами змісту, структури та мовним оформленням текстів (зокрема художніх текстів, медіатекстів) різних стилів, родів, жанрів, напрямів, течій, епох, національних культур за самостійно визначеними критеріями, аргументує обрані критерії [12 МОВ 2.2.3-1 П] • коментує естетичну та мистецьку цінність прочитаного тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному контексті, наводить аргументи для підтвердження наданих коментарів, зокрема посилаючись на авторитетні наукові джерела [12 МОВ 2.3.1-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі,</p>	<p>самотності, пошуку сенсу життя, загадки любові, віри, діалог із Богом і світом у ліриці поета.</p> <p>«Be like bee» – психологічний поєдинок двох закоханих, змагання пристрасті і гордості. Вишукані асоціативні ряди у вірші.</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p><i>«Молитва», «Ниті між нами тонкі й невидимі...»</i> – розкриття мотиву зятятого пошуку взаєморозуміння, діалогу з іншими людьми, зі світом.</p> <p>ТЛ: <i>метамодернізм</i> (повторення і поглиблення).</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Т. Шендрик «Софтрайз», Б. Кизилчай «Земний корабель»;</p> <p><i>скульптура</i> – Leo Adam «Втомлений янгол», Р. Раббик «Молитва»;</p> <p><i>музика</i> – пісня «Страх» (слова – Ю. Издрик, музика і виконання – рок-гурт «Мертвий Півень»).</p> <p>ПЧ. <i>Ю. Издрик</i> «Ці двоє напевно якісь ненормальні...», «Коли за тобою скучаю чорно...», «Ніч така місячна...», «Ти не</p>	<p>поетичного вислову про себе.</p> <p>Дискусія «Чому важливо знати своє коріння й ідентичність?» (за твором О. Забужко).</p> <p>Есе «Що означає усвідомити себе?».</p> <p>Ілюстрації/комікси за мотивами повісті О. Забужко.</p> <p>Рольова гра: інсценізація ключових епізодів повісті О. Забужко.</p> <p>Дискусія «Чи можна виправдати матір у її вчинках?».</p> <p>Групова робота: створення «дерева символів» твору (калина, сопілка, вода, природа).</p> <p>Проект «Фольклорні мотиви в сучасній українській літературі».</p> <p>Власна казка із використанням народних мотивів.</p> <p>Дослідження постатей реальних холодноряських отаманів (Чорний Ворон, Залізник, Чучупака).</p> <p>Рольова гра: «Рада отаманів Холодного Яру».</p> <p>Проект «Холодний Яр як феномен українського спротиву» (за твором В. Шкляра).</p>
--	--	---

<p>дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> створює тексти різної жанрово-стильової належності (зокрема художні тексти, медіатексти) відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на засадах академічної доброчесності [12 МОВ 3.1.1-1 П] обґрунтовує вибір засобів вираження мовлення (зокрема засобів художньої виразності) з урахуванням комунікативної доцільності, стильових і соціокультурних норм [12 МОВ 3.1.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] визначає та аналізує функції мовних засобів у текстах різної жанрово-стильової належності для 	<p>мушиш мене розуміти...», «Якби ти знала, яка ти гарна...».</p> <p>Оксана Забужко – авторитетна сучасна поетеса, прозаїкня, есеїстка. Нарис життя і творчості. Особливості та еволюція стилю. Постмодерна гра: інтертекстуальність, алюзії на світову культуру, іронія в інтелектуальній поезії О. Забужко. Поєднання жіночої інтимної лірики з філософськими та національними мотивами.</p> <p>«Рядок з автобіографії» – художнє розкриття вільнолюбного духу українського народу.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Рядок з автобіографії» (слова – О. Забужко, музика і виконання – сестри Тельнюк);</p> <p>Повість «Казка про калинову сопілку» – вічні мотиви життя і смерті, добра і зла, любові й ненависті крізь призму переосмислення народної казки «Про вбиту сестру і калинову сопілку».</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – І. Марчук «Елегія»; <i>скульптура</i> – В. Микитенко «Дерево</p>	<p>Презентація «Марія Матіос як літописець української душі».</p> <p>Дискусія «Чи можна виправдати мовчання Дарусі?» (за твором М. Матіос).</p> <p>Групова робота: створення «карти травм» героїні та їх причин.</p> <p>Ілюстрації/колаж: візуалізація образу Дарусі та її світу.</p> <p>Есе «Мовчання як форма спротиву у «Солодкій Дарусі» (за твором М. Матіос).</p> <p>Порівняння художніх творів українських письменників із європейськими постмодерними текстами.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Бу-Ба-Бу як феномен постмодернізму»; «Жіночий голос у сучасній українській поезії». <p>Презентація «І. Павлюк як представник нової хвилі української прози».</p> <p>Дискусія «Чи є байдужість страшнішою за зло?» (за твором</p>
---	---	---

<p>використання у власному мовленні [12 МОВ 4.1.1-3 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • аргументує застосування обраної комунікативної стратегії та її зміну відповідно до ситуації спілкування [12 МОВ 4.2.2-1 П] • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 	<p>бажання»;</p> <p><i>театр</i> – вистава «Калинова сопілка» (режисер В. Єременко-Ворожбіт, Національний академічний драматичний театр ім. І. Франка), вистава «Калинова сопілка» (проект Л. Осейчук, Харківський державний академічний театр ляльок імені В. Афанасьєва).</p> <p>ЛК. Р. Семків «Пригоди української літератури».</p> <p>ПЧ. <i>О. Забужко</i> «Конкурс краси», «Весільна», «Невже ще існують люди...», «Корабель дурнів», «Не чекала. Не вміла...», «І солод слів...», «Інопланетянка», «Музей покинутих секретів».</p> <p>Василь Шкляр – сучасний популярний український письменник, публіцист, громадський діяч. Нарис життя і творчості. Особливості авторського стилю. Історико-пригодницька проза, поєднання документального й художнього, елементи детективу та психологічного роману у творчості письменника.</p>	<p>І. Павлюка).</p> <p>Дебати «Чи можна перемогти внутрішню пітьму?».</p> <p>Проект «Людська байдужість у літературі та реальному житті» (за романом І. Павлюка).</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи може страх бути рушійною силою?» (за романом І. Павлюка); ➤ «Пітьма як метафора байдужості у творі І. Павлюка». <p>Власний міні-трилер: коротка історію з елементами психологічної драми.</p> <p>Дискусії:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Які цінності прочитаних творів актуальні для сучасної молоді?»; ➤ «Чи може художній текст бути пропагандою?». <p>Альтернативні фінали художніх творів.</p> <p>Візуалізація: створення ілюстрацій до художніх творів.</p> <p>Лист до автора/авторки художнього твору.</p> <p>Літературний щоденник: особисті</p>
--	---	--

	<p>«Чорний Ворон. Залишенець». Зображення боротьби українських повстанців проти більшовицької влади у 1920-х рр. Поєднання документальних фактів із художнім вимислом. Динамічний сюжет, елементи пригодницького роману. Микола Левченко (Чорний Ворон) як символ незламності. Утвердження в романі стійкості українського духу, героїзму та жертвності заради свободи. Риси метамодерністського стилю у творі.</p> <p>МК: кіно – х/ф «Чорний Ворон» (режисер – Т. Ткаченко).</p> <p>ПЧ. <i>В. Шкляр</i> «Маруся», «Троща», «Заячий костел».</p> <p>АБО <i>Марія Матіос</i> – популярна сучасна письменниця, публіцистка. Нарис життя і творчості. Особливості ідіостилу. Увага до психології персонажів, глибокий зв'язок із народною культурою та історією у творчості письменниці. <i>«Солодка Даруся»</i> – психологічний роман-хроніка. Даруся як символ невимовного болю й трагізму, долання</p>	<p>враження від прочитаних художніх творів.</p>
--	---	---

травматичного стану. Глибоке занурення авторки у внутрішній світ героїні. Особистий біль як символом історичної трагедії української нації. Психологічний вимір історії та ціна людського вибору у творі. Метамодерністська естетика роману.

МК: *театр* – вистава «Солодка Даруся» (режисер – Р. Держипільський, Івано-Франківський національний академічний драматичний театр ім. І. Франка).

ПЧ.
М. Матіос «Майже ніколи не навпаки», «Черевички Божої Матері».

Ілларіон Павлюк – популярний сучасний письменник, журналіст, військовик, продюсер. Огляд життя і творчості. Риси ідіостилю. Риси ідіостилю: на перехресті пост- і метамодернізму.

Психологічний трилер «**Я бачу, вас цікавить пільма**». Зображення байдужості суспільства як найбільшої загрози. Дослідження психології страху, природи зла у творі. Пошуки автором ціни правди та вибору між безпекою та

	<p>совістю. МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Мацегора «Ангел старого міста».</p> <p>ПЧ. (до розділу): <i>М. Воробйов</i> «Без кори». <i>О. Гаврош</i> «Останнє танго в Хусті». <i>М. Гримич</i> «Клавка». <i>М. Дочинець</i> «Бранець Чорного лісу», «Синій зошит». <i>А. Зелінський</i> «Семенові зорі». <i>К. Калитко</i> «Орден мовчальниць». <i>Є. Кузнєцова</i> «Драбина». <i>В. Лис</i> «Століття Якова». <i>Т. Малярчук</i> «Біографія випадкового чуда». <i>М. Марченко</i> «Місто тіней». <i>Я. Мельник</i> «Далекий вимір». <i>Неда Неждана</i> «Голос тихої безодні». <i>І. Павлюк</i> «Танець недоумка», «Книга Еміля». <i>Л. Пономаренко</i> «Гер переможений». <i>М. Савка</i> «Люди на каві». <i>Г. Тарасюк</i> «Янгол з України». <i>Т. Прохасько</i> «НепрОсті», «Так, але...». <i>В. Трубай</i> «Все просто», «Кінець світу». <i>Л. Якимчук</i> «Абрикоси Донбасу».</p>	
--	---	--

КРИМ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ

<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> пов’язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П] обґрунтовує сильні та слабкі сторони позицій учасників усної комунікації з увагою до особливостей змісту і форми повідомлення, пропонує доцільні способи покращення комунікативної взаємодії [12 МОВ 1.5.2-1 П] обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах</p>	<p>Патріотичні мотиви у сучасній кримськотатарській поезії (<i>оглядово</i>).</p> <p>Аліє Кендже-Алі «Ана, а ми до біташки йдемо?», «Каміння». Проблематики повернення кримли на рідну землю, повторного вкорінення, життя під окупацією.</p> <p>Анастасія Левкова – сучасна письменниця, літературознавиця, культурна менеджерка. Поєднання документальної точності з художнім вимислом, увага до історії та ідентичності у творчості письменниці.</p> <p>«За Перекопом є земля» – історико-психологічний роман-хроніка. Образ Аліє як уособлення кримськотатарської ідентичності, травми та боротьби за пам’ять. Символіка Перекопу як межі між Кримом і материковою Україною, їх розділення та єдності. Утвердження в романі цінності пам’яті, культури та права народу на свою землю. Відтворення епохальних подій Революції гідності в Києві й Криму та спротиву кримчан окупації в третій частині роману «За Перекопом є земля» («Пройшов шлях завдовжки з голку»).</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, особливостей композиції, сюжету, жанру, художніх засобів тощо.</p> <p>Характеристика образів персонажів твору.</p> <p>Хроніка подій: «лінія часу» з ключових історичних моментів, відображених у романі «За Перекопом є земля».</p> <p>Розкриття символіки Перекопу: дослідження образу як межі та водночас єдності, створення схеми «символічних кордонів» у літературі.</p> <p>Дискусія «Пам’ять як зброя»: обговорення ролі культури й літератури в збереженні ідентичності.</p> <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> «Історія кримськотатарського народу, депортацію, сучасні виклики»;
--	---	--

<p>різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] • обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П] <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пояснює іншим особам ознаки небезпечного (зокрема 	<p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Б. Зіза «Сирота», І. Станкевич «Протистояння: добро проти зла»; <i>музика</i> – музичний альбом «QIRIM» (музика і виконання – Джамала).</p> <p>ЛК. Н. Гуменюк «Загублений острів. Книга репортажів з окупованого Криму».</p> <p>ПЧ. <i>А. Кендже-Алі</i> «Криве дзеркало», «Чорний сніг». <i>Л. Буджурова</i> «Коли повернемося до рідного краю...». <i>С. Кокче</i> «Матусин голос». <i>М. Сафат</i> «Кожний Іуда...». <i>Збірка</i> «Кримський інжир. Куреш».</p>	<p>➤ «Крим у літературі: пам'ять і ідентичність».</p> <p>Есе «Що означає повернення на рідну землю для кримськотатарського народу?».</p> <p>Відеоесе з цитатами та візуальними образами, що передають тему повернення й боротьби.</p>
--	---	---

<p>маніпулятивного) впливу в цифровому середовищі, способи протидії такому впливу та правила дотримання безпечної поведінки в цифровому середовищі [12 МОВ 3.2.3-1 П]</p> <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] 		
<p>З ВІРОЮ В НАШУ ПЕРЕМОГУ</p>		
<p>1. Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:</p> <ul style="list-style-type: none"> • пов'язує отримані висновки з більш широким контекстом (зокрема 	<p>Осмислення трагізму російсько-української війни, героїзму нашого народу, утвердження віри в перемогу над загарбниками у сучасній українській літературі <i>(оглядово)</i>.</p> <p>Борис Гуменюк – поет, прозаїк, громадський діяч, воїн. Людина на війні</p>	<p>Виразне читання художніх творів.</p> <p>Аналітико-синтетична робота з художнім текстом: бесіда за змістом, визначення теми, ідеї, мотиву, проблематики, жанру, художніх засобів тощо.</p> <p>Хроніка війни: «лінія часу» подій,</p>

<p>історико-культурним) [12 МОВ 1.4.1-2 П]</p> <ul style="list-style-type: none"> • обґрунтовує, враховуючи різні погляди, ідеї та переконання, власну позицію щодо широкого кола особистісно та суспільно актуальних проблем, зокрема порушених у художньому тексті, медіатексті [12 МОВ 1.6.1-1 П] <p>2. Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах різних видів (зокрема художніх текстах, медіатекстах) та використання її для збагачення власного досвіду:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виявляє та коментує підтекст, авторську позицію, виражені в тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті), зважаючи на національний і загальнолюдський контекст [12 МОВ 2.2.2-1 П] • обґрунтовує роль і місце тексту (зокрема художнього тексту, медіатексту) в культурно-історичному процесі, зважаючи на самостійно проведений аналіз різних поглядів, інтерпретацій, 	<p>– провідний мотив лірики і прози митця. Розкриття духовних підоснов незламності наших захисників у вірші «Жодного сну за усю війну...».</p> <p>МК: <i>театр</i> – «Ненароджені для війни» (режисер – А. Нейолов, театр «Чорний квадрат»).</p> <p>ПЧ. <i>Б. Гуменюк</i> «Лук'янівка», «Вірші з війни», «Сто новел про війну».</p> <p>Максим Кривцов («Далі»). «Жовтий скотч», «Вірш про рудого кота». Поезія М. Кривцова – ліричний щоденник українського воїна. «Жовтий скотч» – символічне ствердження згуртованості й незламності українських захисників. Радість домашнього затишку та спокою у вирі фронтових буднів у «Вірші про рудого кота». Увіковічення пам'яті поета-воїна.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Не ходи тут..» (слова – М. Кривцов, музика і виконання – Д. Заюшкіна), пісня «Жовтий скотч» (слова – М. Кривцов, музика і виконання гурт @TheYurcashTV/ Юрко Юрченко).</p> <p>ПЧ. <i>М. Кривцов</i> «Моя голова котиться від</p>	<p>відображених у творах.</p> <p>Виявлення асоціативних підтекстів: робота з прихованими смислами у творах.</p> <p>Асоціативний колаж: створення візуальних образів до символів.</p> <p>Порівняння образів: зіставлення символів як відображення війни та людяності.</p> <p>Дебати «Чи може література стати зброєю у війні?».</p> <p>Дискусія «Пам'ять і перемога»: вплив літератури на формування віри в майбутнє.</p> <p>Есе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Що означає незламність для українського воїна?»; ➤ «Моє покоління і війна: як ми дорослішаємо». <p>Проект про роль художньої літератури в збереженні пам'яті про війну.</p> <p>Мультимедійний проєкт: презентація, що поєднує вивчену поезію з творами музики та живопису.</p> <p>Візуалізація: мапа подорожі Паші</p>
---	--	--

<p>оцінок тексту в різних джерелах [12 МОВ 2.4.3-1 П]</p> <p>3. Висловлювання думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими особами у цифровому середовищі, дотримання норм літературної мови:</p> <ul style="list-style-type: none"> • організовує онлайн- взаємодію та керує процесом онлайн-взаємодії (зокрема онлайн-дискусії), зважаючи на міжкультурне різноманіття і використовуючи різні стратегії для налагодження ефективної комунікації її учасників відповідно до ситуації [12 МОВ 3.2.2-1 П] <p>4. Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними та літературними явищами, проведення їх аналізу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • визначає та аналізує мовні засоби індивідуального стилю автора [12 МОВ 4.1.1-2 П] 	<p>посадки до посадки...», «Я поверну собі своє життя...», «Хто б міг подумати...», «Сідаєш в броню наче у човен...».</p> <p>Ігор Астапенко «Провина», «Штаб». Епіка воєнних буднів, душевні світи воїнів у ліриці поета. Асоціативні підтексти у творах.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – Н. Стрижкова «Україна», П. Козловський «Багіра», П. Кузницова «Поранене поле», «Голуб», Н. Скринник «Перший сніг»;</p> <p>ПЧ. <i>І. Астапенко</i> «Чаполоч», збірка «Дерева кращі за нас».</p> <p>Сергій Жадан – поет, прозаїк, перекладач, громадський діяч, музикант. Особливості стилю митця: еволюція від постмодерного авангардизму до метамодернізму. Поєднання урбаністичної тематики з філософічністю та соціальною критикою у творчості письменника.</p> <p>«Інтернат» – соціально-психологічний роман. Зображення трагедії війни через долю «маленької людини». Утвердження у творі цінності людяності</p>	<p>до інтернату (за романом С. Жадана).</p> <p>Дебати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Чи може байдужість бути формою зради?» (за романом С. Жадана); ➤ «Чому головний герой намагається уникати відповідальності?» (за романом С. Жадана). <p>Проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ «Стильова еволюція: перехід С. Жадана від постмодернізму до мета модернізму»; ➤ «Образи-символи дороги та інтернату як метафори суспільства». <p>Аналіз рецензій та критичних статей, інтерв'ю С. Жадана про роман «Інтернат».</p> <p>Карта емоцій та почуттів образу птаха «Від тривоги до надії».</p> <p>Карта символів вірша: птах, корабель, земля, вода, небо.</p> <p>Малюнок/колаж «Птах над Україною».</p> <p>Дебати «Птах у поезії С. Жадана –</p>
---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • аналізує тексти різної жанрово-стильової належності, зокрема з урахуванням історичного та прагматичного аспектів [12 МОВ 4.1.2-2 П] • імпровізує з різними мовними засобами, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, використовує первинні тексти (зокрема художні тексти, медіатексти) для створення вторинних текстів, що мають оцінювальний характер, з метою надання інформації [12 МОВ 4.2.1-1 П] 	<p>та відповідальності. Інтернат як метафора суспільства, що потребує захисту й виховання. Ідея неминучої перемоги й відродження України.</p> <p>МК: <i>образотворче мистецтво</i> – О. Мурашкіна «Життя крізь війну» (цикл картин), О. Шупляк «Батьківщина».</p> <p>Огляд поетичної творчості: мотиви, образи, риси стилю.</p> <p>Вірш «Декому краще вдаються приголосні...». Образ сучасної української жінки – таємничої, вольової, незалежної.</p> <p style="text-align: center;">АБО</p> <p>Вірш «<i>Пливи, рибо, пливи...</i>». Асоціативне осмислення сенсу людського життя, пошуку себе, любов як визначальна цінність буття.</p> <p>МК: <i>музика</i> – пісня «Ріка» (слова – С. Жадан, музика і виконання – гурт «Жадан і Собаки»).</p> <p>Мотив перемоги і відродження України у вірші «Птах». Біблійні алюзії у творі. Птах як утілення свободи. Символічне передбачення мирного і повноцінного</p>	<p>символ свободи чи символ відповідальності?»</p> <p>Саундтрек: добір музики для передачі настрою твору.</p> <p>Есе «Що означає бути відповідальним у час війни?».</p> <p>Круглий стіл «Роль літератури у формуванні пам'яті про війну».</p> <p>Рефлексивний щоденник: що найбільше вразило у прочитаних художніх творах.</p>
---	--	--

майбуття Батьківщини.

МК: *музика* – пісня «Птах» (слова – С. Жадан, музика і виконання – етногурт «ДахаБраха»).

ЛК.

І. Дзюба «Чорний романтик Серій Жадан».

Р. Семків «Пригоди української літератури».

«Художня версія живої історії: письменники на війні» (за ред. Г. Токмань).

ПЧ. (до розділу):

Б. Артемов «Марік», «Серцебиття».

Н. Ворожбит «Погані дороги».

Любка Дереш «Погляд Медузи».

А. Дронь «Гемінгвей нічого не знає».

С. Жадан «Вони можуть навіть жити в різних містах...», «І питаєш себе...», «Доки тебе стереже твоя спрага...», «Біг Мак».

А. Чех «Точка нуль».

В. Маркус «Сліди на дорозі».

В. Коваленко «За війною – війна...», «Вишіптування мокшанської бешихи з України», «Читаю Шевченка...», «Нам ця звіків нажурена жура...», «А зов твій, Азове...».

